

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja i Administracja Piotrkowska Nr. 101. — Redaktor przyjmuje od godz. 5 ej — 7-ej wieczorem.

Cena 25 groszy

Telefony: Redakcja Nr. 144-44 Administracja i Ekspedycja Nr. 177-77 Nr. konta P.K.O. 66.155 i 64730

Dostojny gość w stolicy

Dziś przybywa do Warszawy grecki premier Eleutherios Venizelos
Wizyta ta jest doniosłym etapem w rozwoju przy-
jaznych stosunków Polski i Grecji

WARSZAWA, 29 XII. (PAT). Dnia 30 b. m. rano przyjeżdża do Warszawy premier Grecji, p. Eleutherios Venizelos wraz z małżonką, dyrektorem departamentu politycznego p. Mella sem oraz sekretarzem osobistym p. Lambrossem. Premier Venizelos, którego pobyt w Warszawie potrwa 3 dni, zamieszka w hotelu Europejskim *

Eleutherios Venizelos, wielokrotny Premier i minister grecki, który obecnie przybywa do Polski, urodził się w Canea na Krecie dnia 23 sierpnia 1864 r. Swoją karierę polityczną rozpoczął jako jeden z przywódców w walkach o niepodległość przeciwko Turkom. Jako przywódca liberałów, brał czynny udział w ruchach rewolucyjnych Grecji, przyczem w 1909 roku objął stanowisko ministra sprawiedliwości. W okresie między 1909 — 1916 r. pełni funkcje Premiera, przyczem reorganizuje gruntownie administrację państwową, doprowadza do porządku sprawy finansowe, przyczynia się do reorganizacji armji, dzięki czemu państwo rozpoczyna nową erę swego istnienia. Jego dziełem było przygotowanie bloku bałkańskiego, który w roku 1912 odniósł zwycięstwo nad Turkami, przynosząc zarówno Grecji jak i pozostałym sprzymierzeńcom, znaczne korzyści terytorjalne.

W okresie wielkiej wojny Grecja wypowiedziała się dzięki Venizelosowi na rzecz ententy, pomimo, iż sprzeciwiała się temu silna germanofilska partja monarchistyczna. Prowizoryczny rząd wojenny, utwo-

rzony w Salonikach przez Venizelosa, sformował armję, wysyłając ją na front macedoński. Aby umożliwić Venizelosowi tę akcję i oswoić Grecję od wrogich entencie elementów, sprzymierzeńcy wpłynęli na króla Konstantyna, aby opuścić kraj i wówczas Venizelos ponownie obejmuje w kraju władzę, jako premier, pozostając na tym stanowisku aż do roku 1920. W czasie rokowań pokojowych w Wersalu premier grecki odgrywa ważną i za szczytną rolę, wywierając w wielu wypadkach bezpośredni wpływ na kształtowanie nowej, powojennej Europy.

Czyniwo zwycięstwo wyborcze stronnictwa monarchistycznego odsuwa Venizelosa od władzy. Venizelos opuszcza na jakiś czas swój kraj i usuwa się od czynnego życia politycznego. Jednakże ludzie, którzy ujęli ster rządu, nie mogli spro-

stać ciężącym na nich obowiązkiem, powodując zaognienie się stosunków wewnętrznych. W r. 1924 dochodzi do abdykacji króla i prze-

kształcenia monarchji w republikę. Społeczeństwo greckie widzi w Venizelosie jedynego męża stanu, który może uratować kraj od groźących mu niebezpieczeństw. Po upadku rządu Pangalosa w 1928 r. Venizelos powraca do Aten i obejmuje ponownie rządy, które bez przerwy sprawuje dotychczas.

Program pobytu

Dnia 30 bm. rano przyjeżdża do Warszawy prezes rady ministrów Grecji p. Elefiejros Venizelos. Przed południem złoży on szereg oficjalnych wizyt. Wieczorem p. minister spraw zagranicznych, Zaleski, wyda na cześć gościa obiad, a następnie w salonach pałacu Kronenberga raut, na którym obecni będą przedstawiciele świata politycznego, dyplomacji, kulturalnego.

Dnia 31 bm. w godzinach przed-

południowych premier Venizelos zwiedzi miasto, a następnie będzie podejmowany śniadaniem przez pana premiera Sławka w prezydium rady ministrów. Wieczorem tego dnia p. Venizelos będzie obecny w jednym z teatrów stołecznych.

Dnia 1 stycznia p. minister Zaleski wyda śniadanie dla pana Premiera Venizelosa, wieczorem zaś poseł Grecji w Warszawie wyda obiad i raut w salonach hotelu Europejskiego.

Dnia 2 bm. P. Premier Venizelos przyjęty będzie na uroczystej audjencji przez pana prezydenta Rzeczypospolitej na Zamku, po której odbędzie się w ścisłym gronie śniadanie. Tego dnia p. Venizelos opuści Warszawę, udając się do Włódz dnia.

Cel wizyty

Dowiadujemy się z miarodajnego źródła, że wizyta premiera Venizelosa w Warszawie, za powiedziana i ustalona szereg miesięcy temu, ma charakter kurtuazyjny, Polskę i Grecję łączą przyjazne i serdeczne stosunki, które niejednokrotnie znajdowały swój wyraz we współpracy ministrów spraw zagranicznych obu państw na terenie międzynarodowym, a przedewszystkiem na terenie Genewy.

Polityka republiki greckiej pod światłem kierownictwem obecnego jej premiera jest nawskroś pokojowa i zgodna z ideą ligi narodów, co zbliża te państwo do Polski. Jednym z ostatnich przejawów tego stanowiska Grecji była konferencja państw bałkańskich, przeprowadzona niedawno w Atenach, a mającą na celu stabilizację stosunków na Bałkanach i pokojowe uregulowanie rozdzwieków między narodami zamieszkującymi ten półwysep.

Poza przyjaznymi stosunkami politycznymi, łączącymi Grecję z Polską, obydwa te państwa są związane ze sobą licznymi interesami o charakterze ściśle gospodarczym, co zostało uregulowane w polsko-greckim traktacie handlowym, zawartym na wiosnę roku bieżącego.

Tak więc wizytę premiera Venizelosa w Warszawie należy traktować jako nowy doniosły etap w rozwoju przyjaznych stosunków między Rzplita Polska a republika grecka.

Ofenzywa Niemiec skierowana jest przedewszystkiem przeciwko Polsce

Ostrzegawczy głos publicysty francuskiego Jacques'a Bainville

PARYŻ, 29, 12. (PAT). Jacques Bainville zestawia na łamach „La Liberté” bilans polityki zagranicznej Niemiec w ciągu ubiegłego półroczka.

Polityka ta świadczy — zdaniem Jacquesa Bainville — o nowym kursie ofenzywnym, zapowiedzianym przez dr. Curtiusa. We wszyst-

kich dziedzinach Niemcy występowały jako powód, Francji zaś przypadła w udziale rola pozwanej, uważana powszechnie za mniej korzystną. Polityka niemiecka, dążąca do rewizji traktatów i granic w znacznej swej części skierowana jest przeciwko Polsce. Z jaką jednomyślnością.

Katolicy niemieccy, pisze Bainville, nienawidzą Polski niemniej od liberalnych demokratów z „Frankfurter Zeitung”. Socjaldemokraci wysuwają jako pretekst swej polityki rzekomą dyktaturę marszałka Piłsudskiego, jakkolwiek dyktator ten udał się w daleką podróż na wywczas. Na to nie pozwolili sobie nigdy ani Napoleon, ani Mussolini, ani Primo de Rivera ani nawet Waldemaras.

Na styczniowej sesji rady ligi narodów Niemcy wystąpią z żądaniem roztoczenia opieki nad mniejszością niemiecką, prześladowaną rzekomo na Górnym Śląsku i w Poznańskiem. W związku z tem wyłaniają się dwie alternatywy: albo skarga niemiecka będzie odrzucona

— a wówczas Niemcy oświadczą, jak niegdyś na konferencji w Algiers, że niema dla nich sprawiedliwości i że wzrastają ich krzywdy i prześladowania, powodując rozpaczliwe posunięcia z ich strony; albo skarga zostanie wzięta pod uwagę, a to byłoby równoznaczne z podjęciem rewizji granic wschodnich ze wszystkimi jej konsekwencjami. Niech nikt nie myśli, — pisze Bainville, — ażeby poświęcenie kawałka Polski uspokoiło Niemcy. Powtórzyłaby się tu historia sanek, za którymi pędzą zgłodniałe wilki. Polityka niemiecka posiada w nadrzutu jeszcze jedną kwestję, którą zamierza podjąć niebawem. W Poznańskiem i na Górnym Śląsku jest pewna ilość mniejszości niemieckich, lecz w Czechosłowacji przebywa z zwartej grupie 3 i pół miliona Niemców dawnej daty. O tych ostatnich postanowiono tymczasem nie mówić, jednakże pisma hitlerowskie wskazują na Czechosłowację jako na kraj, z którym po Polsce trzeba się będzie natychmiast porachować.

Baczność: grypa!

Zapobiec łatwiej niż leczyć!

Przy każdym oddechu dostają się do jamy ustnej niezliczone ilości bakterji chorobotwórczych zarażających organizm straszliwą chorobą — grypą. Choroba ta prz rzuca się na inne osoby podczas rozmowy, przez kaszel lub kichnięcie. Nie dopuśćcie do usadowienia się tych niebezpiecznych bakterji przez częste płóć do ust Odolem, tym jedynym prawdziwie antyseptycznym płynem do ust.

Odol. znajduje się w sprzedaży również w następujących detalach.

Czy piatiletka jest planem naukowym?

Polemika wokół bolszewickiej „piatiletki” zafascynowała coraz szersze kręgi, zwłaszcza na łamach pism zagranicznych.

Letną sensacją był artykuł Lloyd George'a, ogłoszony ostatnio w wiedeńskiej „Neue Freie Presse”. L'enfant terrible, niesforny „dziecko” angielskiego liberalizmu pisze o pięcioletnim programie gospodarczym Stalina, iż „swemi rozmiarami i znaczeniem przerasta wszystkie, co pod tym względem kiedykolwiek w dziejach podjęto”, „Stalin chce bowiem Rosję, która jest większa od całej Europy, a zarazem gorzej zorganizowana niż jakikolwiek kraj europejski, wyposażać w najnowocześniejsze fabryki, maszyny i narzędzia, całe zaś rolnictwo tego olbrzymiego kraju ma być zmechanizowane”.

Według Lloyd George'a, Stalin tworzy fakty historyczne na wielką miarę; jeżeli mu się nie powiedzie, to komunizm zostanie na przeciąg całych pokoleń zlikwidowany, jeżeli mu się zaś powiedzie, to tem samem komunizm stanie się ideą, której realność została wykazana i którą nauka z całą powagą będzie musiała przyjąć do wiadomości.

Jeszcze bardziej entuzjastycznie odnosi się do „piatiletki” naczelny publicysta „La République”, centralnego organu radykałów społecznych, paryski adwokat, Pierre Dominique, który w swych feljetonach „Chez les Soviets en 1930” (W Rosji sowieckiej w roku 1930) twierdzi, iż „piatiletka” się uda.

Wedle „Borby” Biesiedowskiego, miał na zebraniu emigranckim w Paryżu oświadczyć prawnikowy eserowiec I. Buknow, iż „piatiletka” się udaje.

Pod wpływem bardzo zreżymowanej napisanej książki propagandowej „Soviet Russia looks ahead” (Rosja sowiecka twarzą ku przyszłości) niektórzy angielscy ekonomiści zaczęli oceniać pięcioletni gospodarczy plan Stalina optymistycznie, wprowadzeni w błąd bolszewicką statystyką co do wzrostu produkcji oraz wzmagającym się dumpingiem sowieckim.

Wreszcie przypomnę, że p. Cezak, dyrektor Zrzeszenia polskich nauczycieli geografii, w niedawno ogłoszonym w Łodzi odczycie, stanął w sprawie „piatiletki” na stanowisku raczej przychylnym.

Według p. Cezaka („Głos Poranny” nr. 345) „jesteśmy świadkami narodzin czegoś nowego, czegoś imponującego, czegoś prosta dezorientującego najbardziej zimną wyobraźnię”. „Ten plan”, który wielu nazywa „szatańskim”, jest w gruncie rzeczy — mówił p. dyr. Cezak, — niezwykle ścisłym, matematycznie precyzyjnym w każdym szczególe planem naukowym. Ma on podobno

„począł zbierać przewidziane plony, mimo braku niezbędnych warunków produkcji i nowoczesnych maszyn”.

Jak już wyżej zaznaczyłem, pozycję podobną do stanowiska p. dyr. Cezaka, zajęli w Anglii wybitni specjaliści, „burżuazyjni” ekonomiści. Na skutek powstałej polemiki wielkie banki angielskie, organizacje przemysłowe a nawet i partje polityczne poświęciły „piatiletce” poważne studia. Uczynił to również i znany angielski tygodnik ekonomiczny „The Economist”, mianowicie w dodatku do numeru z dnia 1 listopada 1930 roku wydrukował obszernie studjum o „piatiletce”, napisane przez anonimowego autora, który był przez redakcję specjalnie wysłany do Rosji dla przestudjowania „piatiletki” na miejscu. Jak olbrzymie jest w Anglii zainteresowanie „piatiletką” widać chociażby z tego, że wspomniany numer pisma „Economist” został natychmiast wyczerpany. Muszę zaznaczyć, że powołując się niżej na wspomnianą pracę angielską, zapożyczam cytaty u znanego rosyjskiego publicysty S. Polakow - Litowcew'a, który dał w paryskich „Poślednich Nowostiach” obszernie streszczenie pracy anonimowego autora angielskiego.

Czytelnik zapewne pamięta, iż w sprawie „piatiletki” zajmuję stanowisko sceptyczne, negatywne i utrzymuję przytem, że „piatiletka” nie tylko jest nieziszczalna w rosyjskich warunkach, a że nawet ideologicznie jest ona w rażącej sprzeczności z ideologią leninizmu, z testamentem Lenina, nad czem powinni byłiby się zastanowić zwłaszcza adepci komunizmu. Różne entuzjastyczne i optymistyczne głosy o piatiletce zupełnie mnie nie przekonały i nadal obstać przy swem zdaniu, a to tembardziej, że u całego szeregu autorów, w szczególności u Kautskiego i u anonimowego autora z londyńskiego pisma „Economist” znalazłem u-

PARADA
Paramountu
najbliższy przebój Grand-Kina

Słynna
powieść
Malgorzaty
Böhme

Pamiętnik Upadłej
z Luizą Brooks to przyszły sukces Kina „Palace”

zasadnienie swego stanowiska.

Byłoby bardzo pożądane, by dyskusja o „piatiletce” była w Polsce prowadzona jaknajbardziej obiektywnie z wykluczeniem, w miarę możności, elementu politycznego. Pamiętając o tej zasadzie, rozpatrzę w dalszym ciągu artykułu kwestję rzekomej naukowości stalinowskiej „piatiletki”, posługując się danymi, zaczerpniętymi ze studjum znanego rosyjskiego ekonomisty - kooperatysty B. Bruckusa.

„Piatiletka” ma swą historję, bardzo przytem charakterystyczną. Pierwszy szkic „piatiletki” był gotów już w marcu 1927 roku, ale przeróbka tego szkicu trwała aż dwa lata i oficjalnie „piatiletka” została zatwierdzona przez Wszechrosyjski zjazd sowietów w dn. 28 maja 1929, choć faktycznie zaczęto ją wprowadzać w życie od 10 października 1928 roku.

Jak wiadomo, w krajach kapitalistycznych, w warunkach normalnych, regulatorem życia gospodarczego jest automatycznie działający mechanizm cen rynkowych. Temu regulatorowi bolszewicy chcieli przeciwstawić, zupełnie słusznie, t. zw. gospodarkę planową, gospodarkę opartą o socjalistyczny plan gospodarki. Opracowanie tego planu poprzedziło wypracowanie t. zw. „cyfr kontrolnych”. Latem 1925 roku zostały poraz pierwszy wydane „cyfry kontrolne”, na rok gospodarczy 1925 - 26. Prócz ogólnej charakterystyki życia gospodarczego za rok poprzedni, te t. zw. cyfry kontrolne zawierały prognozy i dyrektywę odnośnie następnego roku. Od tego czasu ogłaszano kontrolne cyfry co rok.

„Piatiletka” miała być opracowana na podstawie tych kontrolnych cyfr jak też na podstawie danych CSU. (Centralnego Urzędu Statystycznego), organizowanego przez Lenina, jako odrębny i niezależny komisariat (Ministerstwo) a to celem zabezpieczenia obiektywnej wartości tak ważnym dla planowej gospodarki danym statystycznym.

Przy ostatecznym opracowaniu planu „piatiletki”, w toku przeróbki pierwszego jej szkicu zawrzała bardzo ostra walka co do samych podstawowych zasad „planowania”.

Wybitni specjaliści sowieccy ekonomiści i statystycy — sto-

sowali t. zw. metodę extrapolacji czyli metodę genetyczną. Metoda ta polegała na tem, że po ustaleniu kierunku i tempa rozwoju poszczególnych działów sowieckiej gospodarki za poprzednie lata, starano się na tej podstawie narzucić prawdopodobne i osiągalne tempo przyszłego rozwoju. Przytem uwzględniono t. zw. marżę dla umożliwienia „manewrowania” w toku realizacji „piatiletki”, w celu dostosowywania planu do nieprzewidywanych okoliczności i korygowania omyłek. Na tych zasadach opracowywano t. zw. plan „wyjściowy”.

Tej metodzie przeciwstawił metodę t. zw. teleologiczną, wedle której najpierw ustala się cele, a potem opracowuje się drogę rozwoju gospodarki, prowadzącą do tego celu. Na tych czysto abstrakcyjnych podstawach wypracowywano t. zw. plan „optymalny”, maksymalistyczny.

Dla charakterystyki metody teleologicznej przytoczę twierdzenie optymalisty Strumilina, który odegrał decydującą rolę przy ostatecznym redagowaniu planu „piatiletki”.

„Sztuka planowania — pisał Strumilin w 1928 r. — zapoznaje to, co egzystuje. Sztuka ta stawia sobie za zadanie nie poznawanie, lecz transformację, przerobienie tego świata. Sztuka planowania stwarza za pomocą czynu swój, nowy świat”.

Z tych słów Strumilina widać wyraźnie, że t. zw. metoda teleologiczna była metodą nawskroś abstrakcyjną, racjonalistyczną, oderwaną od rzeczywistości, była istnym romantyzmem maksymalistycznym, gdy natomiast metoda genetyczna była metodą realistyczną i przy ustalaniu tempa „piatiletki” przy wyborze środków realizacji celu przyjmowała pod uwagę sowiecką rzeczywistość, liczyła się tak z ekonomiką jak też i z psychologią.

W tej walce metodologicznej zwycięstwo odniosła metoda teleologiczna i został przyjęty plan „optymalny” maksymali-

MLEKO
wprost od krowy
PELNOTŁUSTE

z dostawą do domu z folwarku Poznanskich w oddzielnych zapieczętowanych bańkach w dowolnej ilości (od 1 litra). Zgłoszenia: Piotrkowska 40 do p. Hermana w dni powszednie od 10 do 12 i od 4 do 6 po południu lub telefonicznie 172-90 w tychże godzinach.

stów, wobec czego plan „piatiletki” został jaknajbardziej rozszerzony, tempo zaostrożone, z pominięciem wszelkich rezerw, wszelkiej marży dla ewentualnego manewrowania, kapitalne inwestycje zostały zaprojektowane w maksymalnych rozmiarach.

Dla charakterystyki tego optymalnego planu, przypomnę, iż w ciągu 5 lat brutto produkcja ma być podwyższona o 136 pr w przemyśle i o 55 proc. w rolnictwie, na inwestycje ma pójść 41 proc. dochodu narodowego, gdy w Niemczech, gdzie zysk na głowę jest kilkakrotnie wyższy niż w Sowietach, przy najwyższem napięciu w ostatnich latach akumulowano wszystkiego około 14 proc. dochodu narodowego. Innych przykładów tej pseudo - ekonomicznej fantastyki nie będę przytaczał.

Przy zastosowaniu sławetnej metody teleologicznej decydowały cele i to bynajmniej nie cele natury gospodarczej, a cele natury politycznej.

Dla podwyższenia procentu proletariatu w ogólnej masie ludności zaostrożono tempo industrializacji, a ze względu na problemat narodowościowy, postanowiono zakładać ośrodki wielkiego przemysłu w najbardziej kulturalnie zacofanych częściach kraju, decentralizując rozwój przemysłu według kryterjum politycznego. Również ze względów politycznych nastawiono całe życie gospodarcze na sławetną samowystarczalność, na cele wojenne, wysuwając na pierwszy plan jaknajwyższą industrializację w dziedzinie ciężkiego przemysłu, metalurgji, przemysłu chemicznego i t. d., przy czem, jak przyznał Strumilin, nie liczone się bynajmniej z rzeczywistością.

Widzimy więc, że już w samej zasadzie, w swych podstawach metodologicznych stalinowska „piatiletka” nie tylko nie jest planem ściśle naukowym, ale nie odpowiada najskromniejszemu nawet wymogom nauki.

Przekonamy się o tem, przy analizie t. zw. problematu „kadrowego” i przy rozpatrzeniu wyników „piatiletki” za pierwsze dwa lata. Zobaczymy, że pseudonaukowcy postawili sobie za zadanie rozwiązanie problemu „kwadratury koła” w dziedzinie gospodarczej, uplanowali cele gospodarzo - nieziszczalne, podcinając gałąź, na której się usadowili.

„Optymalisci” opracowali plan, posługując się romantyczną zasadą „dla chcącego nic trudnego”. Może się to komu podobać czy też nie, ale takie postawienie sprawy nie ma nic wspólnego z naukowością. Tu nie tylko „geopolityka”, ale, jak mówi przysłowie: „święty Boże nie pomoże”.

Premier Venizelos w drodze do Polski

BIAŁOGRÓD, 29 XII. (PAT). Venizelos opuścił Białogrodzko o godz. 20.30, udając się do Wiednia. Na dworcu żegnali go greckiego premiera gen. Piotr Ziwickiewicz, minister spraw zagranicznych Marinkowicz, minister dworu Jovtic, zastępca ministra spraw zagranicznych Fotis, poseł grecki w Białogrodzie i wyżsi urzędnicy ministerstwa spraw zagranicznych.

BUDAPESZT, 29 XII. (PAT). Venizelos w drodze do Warszawy przejechał dziś rano przez Budapeszt. Na dworcu powitał go minister pełnomocny Grecji w Budapeszcie Delmouzos. Wagon salonowy Venizelosa został przyczepiony do pociągu pospiesznego, idącego do Bogumina.

Mordercy ś. p. Sznajki staną przed sądem 7 stycznia

KATOWICE, 29, 12. (PAT). — Jak się dowiadujemy, rozprawa przeciwko 8-miu osobom oskarżonym w związku z zamordowaniem komendanta posterunku policji w Golasowicach ś. p. Sznajki rozpocznie się 7 stycznia 1931 roku. Na rozprawę powołano około 30 świadków. Rozprawa potrwa prawdopodobnie 3 dni.

Mistrz Aljechin zasnął w płonącym łóżku

WIEDEŃ, 29, 12. (PAT.) Dzienniki tutejsze donoszą z Qsiachu, że mistrz szachowy Aljechin padł ofiarą swej nieostrożności. Położył się on do łóżka, mając w ustach zapalony papierosa i zasnął. Od papierosa zajęła się pościel. Po wyłamaniu drzwi służba hotelowa znalazła Aljechina w stanie nieprzytomnym. Doznał on licznych oparzeń, lecz życiu jego nie zagraża niebezpieczeństwo.

Run na banki w Ameryce

FILADELFA, 29, 12. Bankructwa banków amerykańskich przybierają coraz szersze i niepokojące rozmiary.

Kapitałiści wycofują pospiesznie z banków wszystkie swoje wkłady. Następnym jest ogólny run na kasy banków.

Dziś rano zamknął kasy i ogłosił upadłość wielki bank „Aldine Trust Comp.“.

Minister litewski na pogrzebie matki w Wilnie

WILNO, 29, 12. (PAT). Dziś wieczorem pociągiem via Dynaburg przybył do Wilna litewski minister komunikacji dr. Witold Nielejszys wraz z bratem swym Janem rejentem z Wilkomierza i córką swą Walentyną na pogrzeb matki, która zmarła na aneurizm serca.

Zator lodowy grozi wylewem rzeki Narwy

TALLIN, 29, 12. (PAT). Na rzece Narwie poniżej Narwy utworzył się ogromny zator lodowy długości 8 kilometrów. Próby wysadzenia zatoru przez oddziały saperów nie odniosły skutków. Woda gwałtownie przybiera i niżej położonym miejscowościom grozi zalew. Ludność pospiesznie opuszcza zagrożone miejscowości.

Likwidacja Brześćcia

Poseł Dubois i b. pos. Bagiński wypuszczeni za kaucją Jeszcze nie wiadomo, jaki będzie epilog całej sprawy

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ (Fr.) telefonuje:

Sędzia śledczy do spraw szczególnej wagi przy sądzie apelacyjnym w Warszawie, p. Demant, powziął decyzję co do zmiany środka zapobiegawczego w stosunku do posła Dubois i p. Bagińskiego.

Posel Dubois zostanie zwolniony z więzienia za kaucją 10.000 zł., p. Bagiński — za kaucją 5.000 zł. W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych rodziny obydwoich złożyły wymagane kaucje.

Wobec tego poseł Dubois i p. Bagiński opuścili tegoż dnia wieczorem więzienie w Grójcu.

W związku z ostatecznym zlikwidowaniem Brześćcia oraz szeregiem enuncjacji profesorów różnych uniwersytetów, na które w odpowiedzi było kilka wystąpień indywidualnych (między innymi nieznanego bliżej profesora Domaszewicza, posła BB., który radzi profesorom uniwersytetów, by za-

miast do sejmowych kolegów, zwrócili się z ezemś w rodzaju raportu do ministra oświaty) stała się aktualna kwestja, czy i w jaki sposób rząd będzie finalizował rozpoczętą akcję brzeską. Komunikat oficjalny, co do którego pewne sfery, zbliżone do sanacji, dopinguwały czynniki rządowe, dotychczas

Odpowiedź na list otwarty posła d-ra Tadeusza Dyboskiego

JWny Panie Pośle! Rozważając treść listu pańskiego, ogłoszonego w dziennikach, dnia 24 b. m., uprzytomniam sobie, że miał on na celu:

- 1) odwrócenie uwagi społeczeństwa od sprawy natury ogólnej i obniżenie znaczenia od ruchu sumienia przez przedstawienie go w opinii publicznej, jako dzieła intrygi politycznej jednostki,
- 2) rozdwojenie i rozbitcie rosnącej jak lawina masy obywateli, których skupia razem troska o prawo i sprawiedliwość w Polsce.

Nie mam zamiaru ułatwiać panu powodzenia tak subtelne-

go manewru dywersyjnego przez dyskutowanie publiczne pańskich podejrzeń, tembardziej, że nie umiem dopatrzeć się tytułu, któryby pana upoważniał do występowania w roli mentora profesorów uniwersytetu Jagiellońskiego.

Zyczenie wyrażone w pańskim liście, bym pańskie uwagi przekazał „inicjatorowi tej akcji“, jest bezprzedmiotowe. Stwierdzam kategorycznie, że w inicjatywie nie brał udziału nikt z poza podpisanych pod memorjałem profesorów U. J., a ci o pańskich poglądach dowiedzieli się ze szpalt dzienników.

Stanisław Kot prof. Uniw. Jagiell.

nie ukazał się i prawdopodobnie się nie ukaze. Oficerowie, wymienieni w interpelacji, nie pociągnęli do odpowiedzialności interpelantów, z drugiej strony nie wiadomo również, czy zostali oni pociągnięci do odpowiedzialności przez zwierzchnie władze wojskowe. Przekładają, że rząd jednak zdecyd-

Dalsze podpisy pod oświadczeniem profesorów warszawskich

Do oświadczenia profesorów uniwersytetu warszawskiego dołącza swój podpis Antoni Gluziński, b. profesor uniw. Jagiellońskiego, uniw. Jana Kazimierza i uniw. warszawskiego, dodając, że nie był na czas zawładomiony o rzeczym oświadczeniu i dlatego brak było pod oświadczeniem jego podpisu.

W spisie osób, podpisanych pod oświadczeniem profesorów politechniki warszawskiej, omyłkowo przez omyłkę nazwisko prof. J. J. Boguskiego, który również to oświadczenie podpisał.

Do oświadczenia tego dołącza swój podpis prof. Tadeusz Miłobędzki, przebywający na kuracji w Krynicy.

Niemcy nie zgodziły się na przedłużenie prowizorium drzewnego z Polską

Warsz. koresp. „Głosu Porannego“ telefonuje:

Z dniem 31 b. m. upływa termin prowizorium drzewnego między Niemcami a Polską. 10 b. m. rząd polski za pośrednictwem poselstwa polskiego w Berlinie zwrócił się do rządu niemieckiego z propozycją przedłużenia tego prowizorium.

W odpowiedzi na to rząd niemiecki oświadczył, że nie uważa prowizorium za akt oderwany od całości stosunków polsko - niemieckich, których wyrazem jest zawarty w roku

ubiegłym traktat handlowy. Wobec nieatyfikowania przez sejm tego traktatu handlowego,

PARADA Paramountu najbliższy przebój Grand-Kina

rząd niemiecki nie widzi powodu do przedłużania umowy drzewnej i nie podziela stanowiska rządu polskiego, jakoby sprawę tę można i należałoby traktować oddzielnie.

Wobec bardzo ciężkiego położenia, w jakim znajduje się od szeregu miesięcy polski przemysł drzewny, wygaśnięcie umowy z Niemcami stanowi nową trudność i konieczność szukania nowych rynków zbytu, bardzo zresztą problematycznych ze względu na akcję dumpingową Sowieców.

Samolot pasażerski zaginął bez wieści

AGADIR, 29, 12. (PAT). Samolot handlowy, lecący z Dakaru do Tuluzy, zaginął w nocy z 26 na 27 b. m. w rejonie Villa Cisneros. Wszelkie poszukiwania nie dały rezultatów. Na pokładzie samolotu znajdowało się trzech podróżnych, w tej liczbie konsul włoski w Fezie.

1.300 ofiar wybuchu Merapi

BATAWIA, 29, 12. (PAT). Liczba zabitych wskutek wulkanu Merapi obliczana jest obecnie na 1300. Liczba ta obejmuje już kilkuset zaginionych bez wieści. Wulkan jest w dalszym ciągu czynny. Cała okolica jest ewakuowana.

Zawody narciarskie w Zakopanem — w pełni

ZAKOPANE, 29, 12. (PAT). — Świeżo upadły śnieg poprawił o tyle warunki terenowe, że zapowiedziane na najbliższe dni imprezy sportu narciarskiego będą się mogły odbyć bez przeszkód. W dniu 31 grudnia rb. odbyć się ma zorganizowany przez narciarski okręgowy związek podhalański bieg rozstawny 5x10 km. o mistrzostwo Polski. Start i meta na Lipkach. Trasa o pięciu okrążeniach prowadzić będzie na Podregle w stronę doliny Kościeliskiej i stokami Gułafówki do mety. W dniu 1 stycznia odbędzie się pierwszy w tym sezonie konkurs skoków na Krokwi.

Mistrzyni Polankowa zwichnęła prawe ramię

ZAKOPANE, 29, 12. (PAT). Zna komita nasza narciarka mistrzyni Bronisława Staszek-Polankowa zwichnęła przed kilku dniami w czasie ćwiczeń gimnastycznych prawe ramię, wobec czego nie będzie mogła dłuższy czas brać udziału w zawodach narciarskich.

Marszałek Joffre dogorywa

Bohater Francji zbiera na łożu śmierci dowody sympatji i szacunku

PARYŻ, 29, 12. (PAT). Biuletyn poranny o stanie zdrowia marszałka Joffre stwierdza, że noc minęła spokojnie. Chory jest niezmiernie słaby, lecz zachowuje zupełną przytomność umysłu. Pomimo, że stan serca jest stosunkowo bardzo dobry, katastrofa uważana jest obecnie za kwestję już nie dni, lecz godzin. Doktorzy nie mają nadziei, że chory przeżyje noc.

PARYŻ, 29, 12. (PAT). Doktorzy czuwający przy łożu marszałka Joffre'a, dostrzegli dziś o świcie na twarzy chorego skurcz, świadczący o rozpoczynającym się paraliżu. Dzięki energicznemu zabiegom, niebezpieczeństwo udało się chwilowo zażegnać. Lekarze wyrażają nadzieję dla niezwykłej żywotności organizmu chorego, którego siły jednak dobiegają już końca.

W ciągu ranka i popołudnia w dalszym ciągu cały szereg osób odwiedził mieszkanie marszałka Joffre'a, zapytując o stan chorego. Król hiszpański nadesłał depeşe.

PARYŻ, 29, 12. Stan zdrowia marszałka Joffre w ciągu ostatniej nocy nie uległ zmianie. Sytuacja jest bardzo groźna. Lekarz, stale czuwający u łoża marszałka, dr. Fontaine, oświadczył dziś rano, że stan chorego jest beznadziejny; że zgonem liczyć się należy co godziny.

PARYŻ, 29, 12. (PAT). — Stan zdrowia marszałka Joffre'a jest beznadziejny. O godz. 17,30 rozpoczęła się agonja.

PARYŻ, 29, 12. (PAT). Do łoża chorego marszałka Joffre'a dopuszczony był w drodze wyjątku Bar-

thou w charakterze członka rządu oraz osobistego przyjaciel chorego. Spotkanie miało przebieg bardzo wzruszający. Siły b. generalissimu musa słabnąć.

LONDYN, 29, 12. (PAT). Król polecił lordowi Tyrrellowi, ambasadorowi Wielkiej Brytanji w Paryżu ażeby śledził przebieg choroby marszałka Joffre'a oraz złożył mu w imieniu króla wyrazy sympatji.

PARYŻ, 29, 12. (PAT). Ambasador Hiszpanji w Paryżu Quienos de Leon złożył wizytę rodzinie marszałka Joffre'a celem zasięgnięcia wiadomości o stanie chorego.

PARYŻ, 29, 12. (PAT). Cała prasa wieczorna poświęciła dłuższe artykuły marszałkowi Joffre'owi wyrażając uwielbienie narodu francuskiego dla tego, który w 1914 r. ocalił cywilizację przed zagładą.

Lord Melchett

Jak szczątki Mikołaja II

Edward David

i rodziny carskiej przewieziono do Paryża

W uzupełnieniu zamieszczonych w „Głosie Porannym” informacji francuskiego generała Janina o losach prochów rodziny cesarskiej były konsul Stanów Zjednoczonych na Syberji p. Franklin Clarkin ogłosił na łamach „New York Times” sensacyjne rewelacje o sposobie, w jaki prochy cara Mikołaja II i jego rodziny przetransportowane zostały do Paryża.

Dyplomata ów oświadcza, iż szczątki ostatniego cara Rosji i jego rodziny w formie już tylko zwęglonych kości, wydobyte zostały z rowu, w który je wrzucono, i umieszczone w chłopskim kufrze. Obok tych resztek zwłok cara i jego rodziny zamknięto w kufrze także części ich ubrań, obuwie, trochę klejnotów i różne fotografie itd. Cała zawartość tego kufra wynosiła razem 312 przedmiotów.

W chwili, gdy konsul Stanów Zjednoczonych opuszczał Syberję, gen. Kończak zwrócił się do niego z prośbą, aby spełnił „akt miłosierdzia chrześcijańskiego” i zabrał ze sobą ów ponury kufier, który w ten sposób pod ochroną sztandaru amerykańskiego mógł się przedostać przez linje bolszewickie. W Charbinie czterech b. oficerów carskich odebrało ów kufier ze szczątkami Romanowów i złożyło go w samochodzie. Jeden z tych oficerów zwrócił się wówczas do konsula a-

merykańskiego z następującymi słowami:

— Pan sam nie wie nawet, co pan przywiózł ze sobą. W tym kufrze mieści się wszystko, co pozostało po cesarskiej rodzinie rosyjskiej.

Z Charbinia kufier ów wysłany został do Szanghaju, skąd odtransportowano go do jednego z małych portów w zatoce Triesteńskiej. Wkońcu gen. Janin przywiózł kufier ze szczątkami doczesnymi Romanowów do Paryża, gdzie chciał powierzyć go pod opiekę Mikołaja Mikołajewicza. B. generalissimus armii carskiej nie zgodził się jednak na przyjęcie w depozyt owych „relikwii”. Gen. Janin zwrócił się wówczas z tym samym do francuskiego min. spraw zagranicznych i to jednak odmówiło przyjęcia kufra ze zwłokami Romanowów.

Wkońcu gen. Janin pochował resztki szczątek cara Mikołaja II i jego rodziny we własnym grobowcu w pobliżu Paryża.

Równocześnie paryski „Journal” donosi, że gen. Janin, mieszkający obecnie w swej posiadłości w pobliżu Saint Sebastian, oświadczył w tej sprawie co następuje:

— Prawdą jest, iż przywiózłem do Europy szczątki nieszczęśliwej rodziny carskiej. Przechowywałem je u siebie na zamku w Cerrizarc od czerwca do października 1920 r. Następnie oddałem je p. Gers, eksambasadorowi Rosji we Włoszech. Co się dalej stało ze zwłokami ostatnich Romanowów? — tego nie wiem.

socjałdemokratyczny poseł do Reichstagu, pierwszy prezydent niemieckiego zgromadzenia w Weimarze, a następnie minister spraw wewnętrznych, zmarł w wieku lat 67.

Zmarły lord Melchett (do r. 1928 sir Alfred Mond), jeden z największych przemysłowców angielskich, wybitny polityk, urodził się w roku 1868. Ojciec jego dr. Ludwik Mond był znany chemikiem.

Po ukończeniu studiów prawniczych młody Mond obejmuje stanowisko kierownicze w ogromnym przedsiębiorstwie przemysłu chemicznego „Mond et Co”, założonym przez ojca.

Już po upływie kilku lat Alfred Mond wybija się na czoło przemysłowców angielskich i odgrywa bardzo dużą rolę w angielskim przemyśle chemicznym.

W roku 1906 sir Alfred Mond wchodzi do izby gmin, a w roku 1916 wstępuje do gabinetu Lloyd George’a, jako podsekretarz stanu robót publicznych.

W roku 1921 zostaje mianowany ministrem w tymże gabinecie.

W roku 1918 lord Melchett bierze udział w pracy komitetu dla gospodarczego rozwoju Palestyny, na czele którego stał sir Herbert Samuel.

Dotychczas liberal w roku 1926 przechodzi do konserwatystów. W roku 1928 zostaje prezydentem federacji sjonistycznej w Anglii.

W roku 1929 jest wybrany wspólnie z Louis Marshall na przewodniczącego rady agencji żydowskiej.

W ostatnich latach lord Melchett położył kolosalne zasługi dla odbudowy Palestyny. Z ostatnich jego czynów należy wymienić ostre wystąpienie na łamach prasy przeciwko polityce palestyńskiej rządu angielskiego.

PARADA Paramountu najbliższy przebieg Grand-Kina

Trocki krytykuje plan gospodarczy Sowietów

PARYŻ, 29 XII. W organie francuskiej grupy zwolenników Trockiego, „La Verite”, ukazał się znamienny artykuł Trockiego, w którym przywódca opozycji komunistycznej poddaje druzgocącej krytyce politykę Stalina oraz pięcioletni plan gospodarczy uprzemysłowienia Sowietów.

Trocki stwierdza, że powoływanie się rządowej prasy sowieckiej na rzekomy entu-

zjazm robotników i na postępy gospodarcze jest zwykłą obłudą. Twierdzenie Stalina, że Sowiety w rozwoju gospodarczym wyprzedzą Amerykę i inne państwa, może wywołać, zdaniem Trockiego, jedynie śmiech.

Najbardziej charakterystyczną cechą socjalizmu, twierdzi Trocki, jest podniesienie produkcji do tego stopnia, że potrzeby całej ludności są zaspokajane. W związku sowieckim obecnie w trzecim roku pięcioletniego planu i w 13-ym roku istnienia dyktatury proletariatu niema ani towarów przemysłowych, ani żywności, wskutek czego ten, kto nazywa obecnie stan rzeczy, panujący w sowiektach, socjalizmem, jest oszczercą.

Doroczna konferencja sjonistów angielskich

LONDYN, 28.12. (PAT) — Delegaci wszystkich towarzystw sjonistycznych zjednoczonego królestwa wzięli udział dziś wtęczeniem w inauguracyjnym posiedzeniu 31-ej konferencji dorocznej angielskiej federacji sjonistycznej. Na konferencji wyrażono nadzieję, że naskutek rokowań, prowadzonych obecnie z rządem angielskim, agencja żydowska (Jewish Agency) będzie mogła w przyszłości bez przeszkód kontynuować swoją działalność, rozwijaną w Palestynie.

Lloyd George i premier kanadyjski Bennett nadesłali pisma z wyrazami sympatii i życzeń owocnej działalności.

Włoski lot z przygodami

Burza gradowa uszkodziła aparaty

PARYŻ, 29, 12. (ATE). Włoska eskadra lotnicza, odbywająca lot z Włoch do Brazylii, wylądowała na lotnisku w Boloma (Gwinea portugalska).

W pobliżu Bolomy hydroplany włoskie znalazły się w strefie silnej burzy gradowej, która częściowo uszkodziła aparaty. Włoski minister lotnictwa, który, jak wiadomo, kieruje lotem, zwrócił się z telegraficzną prośbą o natychmiasto-

we przystanie śmigieł, które zostały wysłane ubiegłej niedzieli tj. wczoraj z Capablanca na samolocie francuskim.

Jednakowoż samolot francuski zmuszony był do lądowania w pobliżu przylądka Draa w południowym Maroku. Z Agadiru został wysłany samolot pomocniczy. Również dzisiaj odleciał samolot do Bolomy, celem okazania pomocy uszkodzonym hydroplanom włoskim.

Nieudany zamach na dyrektora wydawnictwa „Adverulu”

BUKARESZT, 29, 12. (PAT). — Dziś o godz. 16 w redakcji dziennika „Adverulu” zjawił się pewien młody student, który oświadczył, iż pragnie widzieć się z dyrektorem wydawnictwa Socorem. Zaprowadzony do gabinetu, student wręczył dyrektorowi petycję i jednocześnie wyciągnął rewolwer. Socor spostrzegł jednakże ten ruch i, domyślając się zamachu, podbił rękę studenta, który dał 2 strzały w powietrze. Podczas walki, jaka się wywiązała, dyrektor Socor uderzony został kolbą rewolweru w głowę. Napastnik został rozbrojony przez personel redakcyjny, który

nadbiegł na huk wystrzałów. Sprawca zamachu nazywa się Dumitrescu i liczy lat 18. Zznał on, iż jest on wychowawcą liceum w Jassach oraz oświadczył, że został wysłany przez jednego z przywódców ruchu antysemitycznego, zwolennika profesora Cuza, adwokata Leftera, który sam dostarczył mu broń, polecając mu dokonać zamachu na Socora, nieprzejechanego przeciwnika prof. Cuza. Rychło potem do redakcji dziennika przybył minister spraw wewnętrznych Mihalake, który wyraził dyrektorowi Socorowi swą radość z powodu nieudania się zamachu.

Krwawa łaźnia w Menemenie

mieście w Małej Azji w pobliżu Smyrny, spowodowana została przez derwisza, który z zieloną chorągwią w dłoniach wezwał ludność do oporu przeciwko rządowi. Duchowemu, który usiłował uspokoić tłum, odcięto głowę i wbito ją na dzied. Żandarmerja interwenjowała ale fanatycy zabarykadowali się w oświeceniu, podczas którego zabito 2 żandarmów i 4 tubylców.

Ferment w Burmie

W prowincji hinduskiej, której typowa wieś widoczna jest na naszej ilustracji, wybuchły poważne rozruchy w związku z egzekwowaniem podatków. Wojska kolonialne angielskie zrobiły użytek z broni, zabijając 80 tubylców.

Wiadomości bieżące

UPRZĄTANIE ŚNIEGU

Władze policyjne wydały zarządzenie w sprawie uprzątnięcia śniegu z ulic i podwórz domów.

W żadnym wypadku nie wolno dozorcóm śniegu z ulicy „magazynować” na podwórzu domu. Śnieg winien być natychmiast wywożony na miejsca ustalone na ten cel na krańcach miasta.

Pozatem winni dozorczy sprzątnąć śnieg z dachów. Po uprzątnięciu śniegu należy wysypać piaskiem chodniki, szczególnie część chodnika wprost bramy, wyłożoną kostką. (b)

KONTROLA AUTOBUSÓW

Od jutra wszyscy właściciele autobusów winni zastosować się do nowych rozporządzeń.

W każdym autobusie musi się znajdować apteczka, dzwonek alarmowy dla pasażerów, szybkościerze, znaki ostrzegawcze oświetlone w nocy, oraz odpowiednie napisy wewnątrz wozu.

Z dniem 2 stycznia władze rozpoczęły kontrolę wszystkich autobusów i nieodpowiadające wymaganiom zostaną wycofane z ruchu, a właściciele ich ukarani. (b)

MARTWY SEZON

Dzisiaj odbędzie się w Warszawie posiedzenie zarządu głównego funduszu bezrobocia i zdecydowana zostanie sprawa sezonu martwego w związku z wypłatami zasiłków dla bezrobotnych.

Na posiedzenie to wyjeżdżają z Łodzi należący do zarządu głównego przedstawiciele związków włókienniczych, by bronić wysyłanych przez te związki memorjałów co do konieczności sniesienia sezonu martwego. (b)

BRAK MAŁYCH MIESZKAŃ

W mieście od pewnego czasu daje się odczuwać większy niż dotychczas brak małych mieszkań, jedno i dwupokojowych.

Duża jest natomiast podaż mieszkań większych, których ceny ciągle spadają.

SAMOBÓJSTWO PROSTYTUTKI

Na ul. Brzezińskiej znaleziono na chodniku leżącą bez przytomności kobietę, do której wezwano pogotowie ratunkowe.

Lekarz pogotowia stwierdził, że jest to prostytutka, Eugenia Skora sińska, która w celu samobójczym napiła się esencji octowej.

W stanie ciężkim odwieziono do natki do szpitala w Radogoszczu.

NOCNE DYŻURY APTEK

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki: A. Dancerowej (Zgierska 57), W. Groszkowskiego (11 Listopada 15), Suke. Gorfina (Piłsudskiego 54), S. Bartoszewskiego (Piotrkowska 164), R. Rembielińskiego (Andrzeja 26), A. Szymańskiego (Przedzalniana 75).

PARADA PARAMOUNTU

Najbliższy przebój Grand Kina

Nadużycia w agencji celnej

na dworcu Kaliskim w Łodzi

Nie milion złotych, lecz zaledwie 3 do 4 tysięcy

W związku z wiadomością, która ukazała się w jednym z łódzkich pism porannych, o wykryciu jakoby wielkich nadużyć, sięgających rzekomo aż miliona złotych w kolejowej agencji celnej na dworcu Kaliskim, dowiadujemy się co następuje:

Przed kilku dniami przybyła z Warszawy komisja kontrolna, która przystąpiła do sprawdzania ksiąg w agencji celnej. Jednemu z lustratorów wpadł w ręce grzebień kwitariusza, w którym zauważył wyciętą gumką, a następnie poprawia-

ne cyfry sum wpłacanych przez ekspedytorów. Zaintrygowany tem przeprowadził dochodzenie, w wyniku którego ustalono, że dwaj urzędnicy agencji celnej, Tadeusz Gilliński i Zygmunt Rakowski (kasjer biuralista) w kwitariuszu zmieniali sumy większe na mniejsze, różnicę zaś chowali do własnej kieszeni.

Po sprawdzeniu ksiąg ustalono, że nadużycia te sięgają sumy 3 — 4 tys. zł.

Obaj urzędnicy agencji celnej zostali zawieszani w czynnościach.

Pomocnik kasjera Tadeusz Gilliński został przez urząd śledczy osadzony w więzieniu, drugi defraudant oddany został pod nadzór policji.

Po ukończeniu kontroli przez komisję ministerjalną, cały materiał przesłany zostanie do urzędu śledczego i prokuratora, który pociągnął obu defraudantów do odpowiedzialności karnej.

SALA FILHARMONJI

Czwartek, dnia 1-go stycznia 1931 r.

2 wielkie artystyczne przedstawienia
pod tytułem:

POWITANIE KARNAWAŁU

Wielka rewja noworoczna w 2-eh częściach, 12-tu odsłonach.

UDZIAŁ BIORĄ:

<p>MARJA MALICKA Znakomita artystka Teatru Polskiego</p> <p>ZBYSZKO SAWAN Bohater Ekranu Polskiego</p> <p>Stanisława KARLIŃSKA Primadonna Teatru „Morskie Oko” w Warszawie</p> <p>IRIL GADESKOW Tancerz światowej sławy znany ze swoich poprzednich znakomych kreacji tanecznych w Filharmonji</p>	<p>IRMA PUMANOWNA Znakomita tancerka—partnerka GADESKOWA</p> <p>Tadeusz Faliszewski Jedyny bezkonkurencyjny piosenkarz „Król pieśni i piosenki”</p> <p>Mieczysław MIRSKI Świetny komik groteskowy</p> <p>Kamori! Śpiew! Taniec!</p> <p>Bogaty program złożony z najnowszych przebojów, skeczów i piosenek.</p>
--	--

Zapowiada: STANISŁAWA KARLIŃSKA

12 przepięknych toilet modeli 1931 r.
z firmy B. MYSKOROWSKI WARSZAWA

Początek przedstawień: **1-go** o godz. **7.45** wiecz.
11-go o godz. **10-iej** wiecz.

Ceny biletów od zł. 2-eh do zł. 10-ciu.

Przedsprzedaż odbywać się będzie codziennie w kasie Filharmonji od godz. 10.30 rano do godz. 2-iej po poł. oraz od godz. 4-ej do godz. 7-iej wiecz. 12668

Awantura na dworcu Fabrycznym

Niedbalsiwo władz kolejowych naraża pasażerów na śmiertelne niebezpieczeństwo

W związku z zakończonym okresem świąt pociągi, odchodzące z Łodzi, były w dniu onegdajszym wwiątkowo przepelnione.

Przed odejściem pociągu z Łodzi do Kuluszek, wobec zupełnego przeładowania pociągu, władze stacyjne, zamiast powiększyć skład pociągu o pełną ilość wagonów, zarządziły wstrzymanie wypuszczenia pasażerów na peron. Mimo to pociąg był już tak przeładowany, że grupa żołnierzy, odjeżdżających z urlopów świątecznych, zmuszona była zająć miejsce na stopniach wagonów, których drzwi nie mogły już być zamknięte wskutek zbyt dużej ilości pasażerów, zgniczonych w wagonach.

Gdy pociąg już ruszał — zawiadawca stacji, orientując się, iż wypuszczenie pociągu w ten sposób jest niedopuszczalne, wezwał stojących na stopniach żołnierzy do pozostania na peronie, ściągając pierwszego z brzegu. Gdy wezwanie nie poskutkowało, zawiadawca gwizd kamii zatrzymał pociąg, po czym wezwał żołnierzy do opuszczenia stopni wagonów.

Wywiązała się awantura, w czasie której żołnierze potur-

bowali zawiadawcę, przeważnie do sprawy wnieśli się funkcjonariusze z posterunku dworcowego.

Żołnierze domagali się wydania im zaświadczeń, że nie odjechali właściwym pociągiem z powodu zatrzymania ich przez zawiadawcę. Zaświadczeń takich zawiadawca wydać nie chciał. Wobec tego żołnierze rzucili się z powrotem na stopnie ruszającego znów w drogę pociągu i tym razem, już bez sprzeciwów zawiadawcy, oblepiając formalnie ściany wagonów, mimo silnego mrozu, odjechali do Kuluszek, dla otrzymania połączeń na Warszawę, Lwów, Kraków i t. d.

Należy zaznaczyć, iż niezrozumiałe zarządzenie, wstrzymujące odjazd pasażerów z dworca Fabrycznego, wywołało wśród niewypuszczonych na peron pasażerów formalną panikę.

Na szczególne podkreślenie zasługuje fakt, iż władze kolejowe łódzkie nie zwracają nigdy uwagi na zbyt przełado-

wanie pociągów i nie powiększają liczby wagonów, których pewna ilość zawsze stoi na torze, a raczej gotowe są do pucię do przeładowania pociągów, narażając tem pasażerów na śmiertelne niebezpieczeństwo. (a)

Stan zdrowia komisarza Wilczyńskiego

Jak nas informują, w szpitalu im. Prez. Mościckiego, stan zdrowia rannego komisarza Wilczyńskiego poprawia się z dnia na dzień, tak że obecnie, lekarze ręczą już za utrzymanie rannego przy życiu, oczywiście o ile nie nastąpią jakieś komplikacje.

Zdaniem lekarzy, komisarz Wilczyński będzie mógł opuścić szpital już w pierwszych dniach lutego, jednakże czynności swych w Policji już nie obejmie, gdyż wskutek utraty zdrowia w związku z wypadkiem postrzelenia się, nie nadaje się do służby policyjnej.

Jak nas informują, komisarz Wilczyński po powrocie do zdrowia zostanie przeniesiony w stan spoczynku.

ZAKŁAD FRYZJERSKI R. SCHIELKE

Wrócił z Paryża p. Henryk Schielke junior i wstąpił do zakładu fryzjerskiego swego ojca w charakterze kierownika salonu damskiego. P. Schielke junior jest pierwszorzędnym fachowcem w swym zawodzie i jest odznaczony dyplomem francuskiego ministerstwa sztuk pięknych. Fakt powyższy niewątpliwie powita z radością damska klientela firmy R. Schielke.

Sąd apelacyjny w Łodzi

Komplet sędziowski zjeżdża do naszego miasta w końcu kwietnia

Jak się dowiadujemy, ostatnio w sądzie apelacyjnym w Warszawie nagromadziła się większa ilość spraw karnych, rozpoznawanych w pierwszej instancji w sądzie okręgowym łódzkim.

Ponieważ rozpoznawanie

spraw apelacyjnych w Warszawie pociąga za sobą znaczne wydatki, związane z wyjazdem, zarówno dla oskarżonych, jak świadków, pełnomocników, obrońców i t. d., przeto — jak nas informują — ze względów oszczędnościowych, warszawski sąd apelacyjny zjedzie na sesję wyjazdową do Łodzi na czas od 15 do 25 kwietnia r. p.

W czasie tej ośmiodniowej sesji wyjazdowej rozpoznane być mają wszystkie te sprawy łódzkie, które do końca lutego r. p. nie zostaną rozpoznane w Warszawie. (a)

Czytaicie „Głos Poranny”

UGONA

Dzisiaj i dni następnych!

Najpiękniejszy film niemy obecnego sezonu, rozstrzygający problem: czy wolno zenić się mężczyźnie, który jest do zmysłowej miłości niezdolny czy kobieta, która jest żoną tylko z nazwiska, ma prawo do miłości, gdy obudzą się w niej zmysły

PRAWO DO MIŁOŚCI

Czarujący romans filmowy z życia powojennych małżeństw
Role główne odtwarzają:
Ewelina Holt i Igo Sym

Wspaniała ilustracja muzyczna wielkiej orkiestry symfonicznej pod dyrekcją Leona Kantora.

Początek przedst. o g. 4 po poł. w sob. i niedz. o g. 12 w pol. ostatni o g. 10 w. Ceny miejsc popularne. Na 1 seans od 1.—zł., w sob., niedz. i święta od 12—3 po 55 gr. i 1.—zł

Demonstracje komunistów na ul. Piotrkowskiej

w związku z aresztowaniem przewodników okręgu łódzkiego

Wybito kilkanaście szyb oraz zawieszono sztandar na drutach tramwajowych

Od pewnego czasu, w dzielnicach robotniczych ujawniała swą działalność agitatorzy komunistyczni.

W związku z tem władze policyjne zwróciły uwagę na pewne osoby, co do których były dane, iż uprawiają działalność komunistyczną. W pierwszym rzędzie zwrócono uwagę na niejakiego Mnicha, który po opuszczeniu więzienia, gdzie od bywał karę za komunizm, ponownie wziął się do agitacji.

W dniu 27 grudnia r. b. wywiadowcy, obserwujący mieszkanie Mnicha (Młynarska 7), zauważyli, iż do domu tego wchodzi również znani komuniści. O spostrzeżeniu tem powiadomiono władze śledcze.

O godz. 1 w południe, przed dom wspomniany przybył większy oddział policji, który otoczył całą posesję, a następnie funkcjonariusze wkroczyli do mieszkania Mnicha w momencie odbywającego się tam posiedzenia, w którym brało udział 5 osób.

Na widok wkraczających policjantów jeden z uczestników posiedzenia rzucił się ku oknu, aby wyskoczyć z I piętra, został jednak zatrzymany i wraz z pozostałymi uczestnikami na rady poddany rewizji.

Zatrzymani okazali się: Georg Minnich (pseudonim Mnich), liczący 36 lat, 27-letni brat jego, Ryszard, 30-letni Wilhelm Szenfeld, 25-letni Kar-

Szum (Limanowskiego 26) i 44-letni Polewka Roman (Nowo - Marysińska 8).

Przeprowadzona rewizja w mieszkaniu Minnicha dała nadzwyczajne wyniki, bowiem znaleziono szereg kompromitujących dokumentów, kilkanaście kilogramów odezw, sztandarów, pieczątki i t. d.

Z listów, które znaleziono na miejscu, wynika, iż Minnich wraz z zatrzymanymi stanowił sztab komunistyczny na okręg łódzki i miał powierzoną sobie organizację działalności komunistycznej w dzielnicach robotniczych.

Po zebraniu całego materiału obciążającego zatrzymanych przesłano do wydziału śledczego, gdzie poddano ich badaniom.

W dniu wczorajszym wobec zakończenia śledztwa, zatrzymanych przesłano do więzienia, przekazując ich wraz z materiałem dowodowym sędziemu śledczemu. (a)

Wczoraj, w godzinach wieczornych, związek młodzieży komunistycznej urządzą burliwą demonstrację w Śródmieściu.

O godzinie 4 po poł. kilku komunistów zarzuciło na druty tramwajowe przed domem nr. 19 przy ul. Piotrkowskiej sztandar komunistyczny, poczem biegł na Piotrkowską w stronę Cegielnianej wybili kamieniami 10 szyb wystawowych.

Wśród przechodniów i właścicieli sklepów powstała nieopisana panika, gdyż sądzono, że na ulicy ma miejsce strzelanina.

W zdenerwowaniu i pośpiechu kupey zamykali sklepy, a poszkodowane skutkiem wybięcia szyb firmy, wszczęły alarm, przypuszczając, że przedmioty i wyroby, wystawione w oknach wystawowych, zostały im skradzione.

Wielu z przechodniów w obawie przed rzekomymi strzela-

mi, padał, plackiem na ziemię, w błoto.

Kilka osób rzuciło się w pościg za komunistami, w rezultacie czego schwytano jednego z nich, niejakiego Izraela Flatau, lat 17, bezrobotnego cukiernika. Doprowadzono go do baru Angielskiego, gdzie poddany został przez policję rewizji. Znaleziono przy nim dokumenty w języku żydowskim i książeczkę P. K. O. na 500 zł.

Szyby wybito w następujących firmach: Magazyn Jarosławski, Dyszkin, Bar Angielski, Rozenberg, Leszczyński, w składzie mebli M. Bessera i innych.

Zaalarmowana policja natychmiast przybyła na miejsce i w ciągu paru chwil przywróciła porządek i spokój.

Odczyty przeciw gruźlicze

Staraniem wojewódzkiego komitetu „Dni przeciwgruźliczych” Łodzi odbędą się następujące odczyty przez radjo:

W dniu 2. I. 31 r. w godzinach od 19,10 do 19,30 wygłosi dr. Edward Mittelstaedt pt. „Walka społeczna z gruźlicą”;

W dniu 4. I. 31 r. w godzinach od 15 do 15,20 wygłosi dr. Aleksander Margolis pt. „Łódź w walce z gruźlicą”.

Kto zechce stary rok pożegnać, By z wiarą w przyszłość wkroczyć w nowy.

Kto pragnie smutki precz odegnąć, W ten jeden wieczór Sylwestrowy,

Ten niech się do „Oazy” uda, Gdzie na Reducie ujrzy „cudną”, Tam będą girlsy tańczyć shimmy,

A my się będziemy bawić z nimi, Bo raz się wszak zabawić trzeba Zwłaszcza, gdy biedne dzieci laskną chleba.

Więc kogo nędza dzieci boli, Ten będzie w noc tę na „Niedoli”.

1266—1

1-szy dźwiękowy kino-teatr w Łodzi

„splendid”

dziś i dni następnych!

tragiczne dzieje roku 1905,
symfonia miłości i poświęcenia

na sybir

pierwszy 100 proc. dźwiękowiec polski, którego premierę w Warszawie **pan prezydent rzcpl. polskiej** zaszczylił swą obecnością, co wyświetlamy w specjalnym nadprogramie

obsada:

Jadwiga Smosarska, Adam Brodzisz, Bogusław Zamborski, Mieczysław Frenkiel, Mira Zimińska, Kazimierz Justian, Eugeniusz Bodo i inni.

początek o godzinie 6, 8 i 10
passe-partout, prócz z urzędowych, nieważne

Anglja przeciw Gdyni

z powodu kierowania emigracji przez porty polskie

W pismach angielskich podniósł się alarm przeciw wprowadzeniu w życie dekretu rządu polskiego, którego mocą, od dnia 1 stycznia 1931 r., z Polski emigranci mogą wyjeżdżać do Ameryki Północnej i Południowej tylko z portu w Gdyni albo z Gdańska.

Prasa angielska podaje nawet, że rząd angielski wystąpił do rządu polskiego z oficjalnym żądaniem złagodzenia, względnie odroczenia tego dekretu co najmniej na jeden rok jeszcze.

Wedle dzienników angielskich dekret miałby ten skutek, że zagraniczne towarzystwa okrętowe musiałyby zarzucić swoją działalność w Polsce i zamknąć biura, gdyż 80 proc. ruchu pasażerskiego pomiędzy Polską a Ameryką stanowią właśnie emigranci, a linje angielskie jak „Red Star”, „White Star” i „Cunard Line” przewoziły dotąd około 30 tysięcy emigrantów polskich do Ameryki.

Zdaniem prasy angielskiej dekret wspomniany jest niesprawiedliwym uprzywilejowaniem z jednej strony portu gdynińskiego, gdyż stat-

ki angielskich linii okrętowych odpływają z portów francuskich, lub angielskich, a zarazem uprzywilejowaniem polskich państwowych linii okrętowych, mianowicie linii Gdynia — Ameryka i Gdańsk — Ameryka.

Prócz tego Anglicy się skarżą, że wskutek dekretu cała komunikacja morska pomiędzy Polską a Anglią dozna sparaliżowania. Dotychczas bowiem operowały na tej przestrzeni dwa towarzystwa okrętowe „Anglo - Baltic” i „Polsko - angielskie towarzystwo okrętowe”, które dowoziły produkty mleczarskie z Polski do Anglii i emigrantów polskich, którzy wsiadali na okręty oceaniczne dopiero w angielskich portach. Owo przewożenie emigrantów miało być głównym zarobkiem wspomnianych dwóch linii, którym obecnie ten ruch nie będzie się opłacał, tak że skutek dekretu odbije się na eksportie produktów mleczarskich.

To ostatnie zdanie wygląda na próbę skłonienia władz naszych do wstrzymania dekretu pod groźbą, że Anglicy nie będą sprowadzać polskiego masła i jaj.

Dźwiękowy Teatr Świetlny

CASINO

Dziś i dni następnych!

Czarująca para kochanków

Upojna **Bernice Claire**
i wytworny **Aleksander Gray**

w największym filmie sezonu

NO, NO, NANETTE

(KOBIETA NA MARSIE)

Najpiękniejsze melodie. Najsubtelniejsze barwy. Niebawale bogactwo wystawy. Frapująca treść.

Nadprogram: Pieśń Dżungli Dźwiękowy dodatek kreskowy

Początek seansów o godz. 4.30. W soboty, niedziele i święta poranki od godz. 12-iej w poł. po cenach najniższych **0,75 i 1 zł.**

Skasowanie cz, rz i sz

zaoszczędzi kilka milionów złotych rocznie

Polskie towarzystwo wydawców książek wydało do Polskiej Akademii umiejętności apel, dotyczący kilku zagadnień, związanych z reformą pisowni. Między innymi wydawcy proponują bardzo grubą zmianę pisowni. Chcą oni, ażeby wszystkie nasze dźwięki oddawano tylko jedną literą. „Sz”, „cz”, „rz” winno się pisać zapomocą „s” i

„c”, „r” ze znaczkami (daszkiem) nad temi literami, tak, jak to jest w innych językach słowiańskich. W ten sposób oszczędziłoby się na kosztach druku i papieru o jedną szesnastą część, co przy produkcji samych książek dałoby rocznie oszczędności na kilka milionów złotych.

Opony i dętki

GOOD YEAR

posiada stale na składzie w dużym wyborze

Biurowo Techn. Handl. „**AUTO-TECHNIKA**” Łódź, Piotrkowska 56, tel. 214-33.

Akumulatory do wszelkich samochodów znajdują się stale na składzie

TEATR, MUZYKA i SZTUKA

Teatr miejski

Dziś 8.30 „Car Paweł I“
Jutro 8.30 „Kawalerz Papie“

TEATR MIEJSKI

Dziś, we wtorek i w czwartek „Car Paweł I“ z Kazimierzem Junoszą Stępowskim.

W środę bawić będzie publiczność K. Junosza Stępowski w niezrównanym „Kawalerze Papie“.

W czwartek o godz. 4 „Konto X“.

TEATR KAMERALNY

Stefanja Jarkowska wystąpi dziś, we wtorek, jutro w środę o 9 w. i 12 w nocy oraz w czwartek o 9 wiecz. w komedji Fr. Molnara „Dobra wróżka“.

W czwartek o godz. 5 „Lekko-myślna siostra“.

TEATR POPULARNY

Dziś, we wtorek, środę i czwartek wiecz. „Broadway“.

W czwartek o godz. 4 „Proboszcz wśród bogaczy“.

Sala „Mannteufel“ Zachodnia 43

Żydowski Teatr „NOWY ARARAT“
Kameralny „NOWY ARARAT“
Dziś 1 przedst. o g. 9 w.
„Wer mir gits Kind“

TEATR W SALI GEYERA

W środę teatr popularny w sali Geyera wystawia o godz. 8.15 wodevil pt. „Królwa przedmieścia“.

Dorocznym zwyczajem teatr popularny w sali Geyera, Piotrkowska 295, urządza w noc sylwestrową o godzinie 12 tradycyjny „Sylwester na Górniaku“. Widowisko to pełne humoru i werwy z udziałem najlepszych sił artystycznych miejscowych i warszawskich reżyserują: J. Pilarzki i R. Urbański, którzy przygotowali aktualne kuplety, najnowsze szlagiery i popisy choreograficzne. Bilety w cenie od 1 zł. do 3,50 do nabycia w kasie teatru.

BAL MASKOWY CZERWONEGO KRZYŻA.

Oddział Łódzki polskiego Czerwonego Krzyża zwyczajem lat ubiegłych urządza w sobotę, dnia 3 stycznia 1931 roku w salach filharmonji wielki tradycyjny bal maskowy, na powiększenie funduszu pogotowia sanitarnego P. C. K. w Łodzi.

Ze względu na bardzo krótki karawał będzie to jedyny bal maskowy Czerwonego Krzyża w bieżącym karnawale, co podajemy do wiadomości stałych bywalców, a żeby mogli wykorzystać rzadką okazję milej i wesołej rozrywki karnawałowej.

Komitet organizacyjny dokłada wszelkich starań, a żeby bal ten osiągnął jaknajwyższy poziom artystyczny - atrakcyjny. Zaangażowane zostały doborowe orkiestry, przygotowuje się wyborny i obfity bufet po cenach dostępnych. Bez karoty.

Bilety można nabywać w biurze P. C. K., Piotrkowska 96. od godz. 9-ej do 3-ej popołudniu, tel. 102-04, a w dzień balu w filharmonji od godz. 5-ej po południu.

Samobójstwo Nedbala

W depeszy z Zagrzebia donieśliśmy o samobójstwie sławnego kompozytora czeskiego Oskara Nedbala, który ostatnio przez dłuższy czas angażowany był w charakterze dyrygenta we Wiedniu. Nedbal popełnił samobójstwo w ten sposób, iż skoczył z okna trzeciego piętra teatru Narodowego w Zagrzebiu. Śmierć nastąpiła natychmiast.

Przyczyny desperackiego kroku znakomitego kompozytora szukać należy w coraz bardziej potęgającej się depresji duchowej i rozwijającej się chorobie nerwowej. Już od dłuższego czasu różne symptomy na to wskazywały. Zaczątków jego choroby nerwowej należy się również doszukiwać w ciężkim położeniu materialnem.

Cokolwiek stanowić mogło istotne podłoże tragicznej śmierci Nedbala, nigdy niktby nie był przypuszczał, że właśnie Nedbal, któremu danem było uzyskać sławę wszechświatową, że on właśnie szukać będzie dobrowolnej śmierci. Był jedną z najpopularniejszych postaci wieńskiego świata muzycznego i jednym z kompozytorów, który stuprocentowo, jeszcze przed wojną, zawiądnął teatrem. Już w praskim konserwatorium przewidział Dworak piękną przyszłość Nedbala, który odebrał staranną naukę u najwybitniejszych profesorów. W młodym wieku skomponował kilka mniejszych utworów, które zwróciły nań uwagę świata muzycznego. Bardzo szybko wybił się jako muzyk, kompozytor i dyrygent. Wiele lat przedtem jeszcze za czasów rozpoczęcia swojej kariery, Nedbal nawiązuje znajomość z żoną pewnego muzyka czeskiego, z którą po pewnym czasie wyjeżdża. Pobierają się i odtąd wiodą szczęśliwy żywot. Miłość jego do żony nigdy nie wygasła, zawsze potrafił pogodzić swoje obowiązki zawodowe z obowiązkami pana domu.

Nedbal był twórcą czeskiej filharmonji, która jako jedna z pierwszych przez 10 lat wykazywała nader ożywioną działalność i była jedną z najlepszych w byłej monarchji. Z orkiestrą tej filharmonji Nedbal odbywa szereg podróży i zyskuje miano jednego z najlepszych dyrygentów świata.

Złoty okres życia Nedbala przypada na czas jego bytności we Wiedniu. Największy tryumf zyskał młody jeszcze wówczas dyrygent w VII-mej Sym-

fonji Beethovena. Był jednym z najlepszych interpretatorów Dworaka, Czajkowskiego, przy czem sam jest autorem szeregu światowej sławy kompozycji muzycznych, grywanych stale w teatrach Europy i Ameryki.

Prócz muzyki operetkowej komponował również muzykę do utworów baletowych, która szczególnie we Wiedniu — skłania powszechne uznanie. Pierwszą jego operetką była „Cnotliwa Barbara“, która jednak po 25 przedstawieniu zeszła z repertuaru. Największy sukces w swoim życiu osiągnął Oskar Nedbal na premierze swej operetki p. t. „Polska krew“, wystawionej po raz pierwszy we Wiedniu. Drugi kolosalny sukces osiągnął wystawieniem „Sprzedanej narzeczonej“, Smetany, a potem operetką „Donna Gloria“.

Po wojnie Nedbal opuszcza Wiedeń, a to ze względu na narodowość czeską, do której się zawsze poczuwał.

Zmarły liczył lat 56.

Przedwczesny tragiczny jego zgon wywarł w całym świecie wielkie wrażenie.

Sala Filharmonji Narutowicza 20 Teatr Żydowski

Dziś ostatni występ i benefis
PAULA BARATOWA
Dziś o godz. 9 wiecz.
„Zew Krwi“ Berkowicza

NAJWESELSZY SYLWESTER W FILHARMONJI

Niezwykle imponująco zapowiada się program przedstawień sylwestrowych, które odbędą się w środę, dnia 31 bm. w sali filharmonji i w teatrze „Splendid“ a mianowicie: Prolog wypowiedzi Stanisława Karlińska, Taniec egipski oraz pieśń indyjską odtańczą Irl Gadeskow i Irma Pamanówna, a nie zrównany piosenkarz Tadeusz Faliszewski odśpiewa „Rositę“, „Białą Lady“, oraz „Ja nie mam auta“. Następnie odegrany zostanie wyborny skecz pt. „Happy end“ po raz pierwszy w Polsce w wykonaniu Marji Malickiej, Zbyszka Sawana oraz Danuty Molskiej. Świetny komik Mieczysław Mirski zaprezentuje się łódzkiej publiczności w swoim repertuarze, a na zakończenie 1-ej części piękny walc Rachmaninowa odtańczą Irl Gadeskow i Irma Pamanówna. W drugiej części programu usłyszymy aktualną „Noc Sylwestrową“ w wykonaniu Marji Malickiej, „Coctail“ odśpiewa pramidonna „Morskiego Oka“ Stanisława Karlińska. Para tancerzka wykona „Melodję kaukaską“ oraz „Allegrias“ i wreszcie ulubieniec publiczności Tadeusz Faliszewski wykona następujące piosenki: „Dobranoc“, „Nie będę płakał“ i „Słoneczko“. Na zakończenie programu Irl Gadeskow i Irma Pamanówna, odtańczą humoreskę Lia dowa „Tania i Wanla“. Zapowiadać będzie Stanisława Karlińska w przepięknych najnowszych toaletach modeli 1931 r. Początek 1-go przedstawienia w sali filharmonji o godz. 9 wiecz., 2-go przedstawienie o godz. 12 w teatrze „Splendid“. W czwartek dnia 1 stycznia powtórzona będzie powyższa rewja w sali filharmonji dwukrotnie, a mianowicie: o godz. 8 i 10 wiecz. po cenach popularnych. Bilety na wszystkie przedstawienia sprzedaje kasa filharmonji.

Dźwiękowe Grand-Kino

Ostatnie 2 dni!

Boższe kobiet, niezwykły aktor

RAMON NOVARRO

śpiewa najnowsze przeboje: „Serenada Pastorska“, „Kto tak jak ty całuje słodko“, „Marsz starej gwardji“ i inne pieśni miłosne i rodzajowe w filmie p. t.

Porucznik Armand

RAMON NOVARRO jako „porucznik Armand“ to wysoce atrakcyjna kreacja tego znakomitego artysty.

Nadprogram: **Murzyńskie tańce i śpiewy**

Początek o godz. 4 po poł., ost. 10.15 w. W sobotę niedzielę i święta o g. 12 w poł. ostatni o g. 10.15
Ceny miejsc normalne. **Na porankach niższe**

Nowości wydawnicze

Or-Of. O Jasiu dręczycielu, o Józiu Gapićciu, o Cesi Cmokosi i porparzonej Zosi. Z 29 rysunkami Antoniego Gawińskiego. (Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie).

Książka ta z cyklu książek obrazkowych trzyzłotowych zawiera znany swojego czasu zbiór wierszowanych opowiadań o niegrzecznych dzieciach. Została jednak zupełnie zmieniona zarówno pod względem treści jak i rysunków. Przedewszystkiem wszystkie opowiadania kończą się dobrze, a psotne dzieci wyzbywają się swych wad. Poza tem całkowicie został usunięty niepedagogiczny czynnik okrucieństwa, cechujący podobne wydawnictwa. Wiersz jest lekki, przystępny i łatwo wpada w ucho. Dwubarwne rysunki zostały świeżo wykonane przez A. Gawińskiego.

Witold Dembicz. Groza. Powieść ze słowem wstępem prof. Henryka Mościckiego. Str. 264. (Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie).

Akcja powieści rozpoczyna się po konstytucji trzeciego maja, toczy się przez wojnę roku 1729, powstanie kościuszkowskie i kończy się rzezią Pragi. Temat autor ujął w zupełnie odmienny sposób. „Groza“ odznacza się nastrojem tajemniczym, ponurym, drażniącym, nastrojem rzeczywiście grozy. Szczególnie zwłaszcza dobrze u-

chwycione są sylwetki ludzi z mroczków, z nizin społecznych jak również działaczy targowickich. A od ich odbija jasnym blaskiem obóz patryjotyczny, nie przeidealizowany, lecz oddany z największym realizmem.

Marja Buyno-Arctowa. Wyspa mędrców. Powieść z 118 rysunkami. Ant. Gawińskiego. Str. 644. — (Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie).

Treścią powieści są przygody młodego polaka Bohdana, który dostał się w wir niezwykłych zdarzeń, pomiędzy dwiema zwalczającymi się potęgami. Zdobywszy klucz do naczelnego zagadki, stał się punktem głównym, koło którego skupiły się wszystkie wysiłki wydarca tajemnicy, niezbędnej dla potężnej, wyposażonej w udoskonalone urządzenia techniczne i nie przebierającej w środkach organizacji, na której czele stoi groźna, wprost fantasmagoryczna postać „Mistrza“ Obok Bohdana bohaterami powieści są potężne indywidualności miliardera Borkinsa, dwóch niezonych polskich, „Człowieka o gorejących oczach“, „Jegomości Wszystkowie dzącego“, Eggi Borkins i wielu innych.

Terenem, na którym rozgrywa się akcja, jest wyspa Capri. Paryż wieś polska, Częstochowa, Olsztyn i owa nieznaną, zagadkowa wyspa Mędrców“.

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR „CAPITOL“

Dziś i dni następnych!

Film czarownych melodji pieśni i sentymentu

CIEBIE TYLKO KOCHAŁEM

Dramat osnuty na tle obecnych stosunków, emancypacji kobiet i licznych tragedji domowego ogniska. **Podwójne życie artystki.** Tryumfy i blichtr życia ciągną na scenę, zaś miłość matki do dziecka i męża.

W rolach głównych:

Mady Christians, Hans Stüwe

Nadprogram: Kreskowa komedja Fleischera pt. **JAK TO MIŁO LATEM BYWA** oraz aktualności z kraja.

CENY MIEJSC POPULARNE.

Początek w dni powszednie 4.30, w sob., niedzielę i święta o 1-ej

Zapisujcie się
na członków L.O.P.P.

Prawo do anteny

Czy właściciel domu może nie pozwolić na jej założenie?

Zdarzała się jeszcze dziś wypadki, że właściciel domu odmawia prośbie lokatora, zajmującego w jego domu mieszkanie, dotyczącej założenia zewnętrznej anteny radiowej. W większości wypadków lokator, który do założenia anteny przystąpił już po nabyciu odbiornika i instalacji odbiorczej radiowej, stał bezradny wobec odmowy właściciela domu, podczas gdy istnieje w wielu wypadkach możliwość skłonienia gospodarza do udzielenia zezwolenia na założenie anteny.

Z punktu widzenia prawnego założenie stacji radioodbiorczej wraz z niezbędnymi dla niej przyrządami, w lokalu wynajętym od właściciela nieruchomości, należy pożytywać za wchodzące — według warunków i potrzeb czasów dzisiejszych — w zakres

NORMALNEGO SPOSOBU UŻYWANIA MIESZKANIA.

To też, jak twierdzi Sąd Najwyższy w swym orzecznictwie: „rozstrzygając spór pomiędzy lokatorem, a właścicielem nieruchomości, powstały z przyczyny nieudzielenia przez właściciela nieruchomości pozwolenia na założenie anteny, sądy powinny w każdym poszczególnym wypadku rozważyć, czy zachodzą okoliczności usprawiedliwiają odmowę właściciela, czy też przeciwnie, odmowa zezwolenia na założenie anteny nie ma poważniejszych podstaw i stanowi przejaw nadużycia prawa”.

W tym ostatnim wypadku sądy mogą

SPOWODOWAĆ WŁAŚCICIELA DOMU

do udzielenia zezwolenia na założenie anteny, wychodząc z założenia, że instalacja radiowa, podobnie jak woda, gaz, elektryczność, telefon, są przedmiotami powszechnego użytku i stanowią integralną część użytkowanego przez lokatora mieszkania.

Oczywistą rzeczą jest, że antena powinna odpowiadać odpowiednim przepisom technicznym i estetycznym.

Drugim, najczęściej spotykanym wypadkiem jest bądź

SAMOWOLNE ZERWANIE

przez właściciela domu założonej już i funkcjonującej anteny, bądź nieudzielenia zezwolenia na ponowne założenie anteny, zdjętej w celu

remontu domu, lub remontu instalacji radiowej. W tym wypadku lokator ma całkowite prawo odmówienia zdjęcia anteny, którą przez czas pewien właściciel domu tolerował, a samowolne zerwanie anteny przez właściciela domu jest zwykłym naruszeniem cudzej własności, karanym przez prawo i zobowiązującym sprawcę do pokrycia wszelkich strat, wyrządzonych poszkodowanemu.

Jak z powyższego wynika, lokator w wypadku, gdy właściciel domu nie pozwala na założenie anteny zewnętrznej lub zrywa antenę już istniejącą — winien zwrócić się do sądu z prośbą o skłonienie właściciela domu do udzielenia zezwolenia na założenie anteny, o ile sąd uzna, że nie zachodzi rzeczy wista i dostatecznie umotywowana przyczyna odmowy ze strony właściciela nieruchomości.

Używany często, jako motyw odmowy przez właścicieli domów fakt

SLABEJ KONSTRUKCJI, LUB EWENTUALNYCH USZKODZEŃ DACHU

nie może być motywem dotychczasowym do nieudzielenia zezwolenia na założenie anteny, gdyż właściciel domu obowiązany jest utrzymać swoją nieruchomość w stanie zdającym do użytku, zaś wszelkie uszkodzenia dachu spowodowane założeniem anteny przez lokatora ten ostatni obowiązany jest wynagrodzić.

Na ewentualną rozprawę sądową należy wzywać rzeczoznawcę radiotechnika, celem zbadania, czy antena jest do danego odbiornika potrzebna i czy została, lub miała być prawidłowo założona.

W. F.

Operetka Jakóba Offenbacha

w „Polskim Radjo”

Dziś, we wtorek, dnia 30 grudnia wieczorem transmituje rozgłośnia łódzka „Polskiego Radja” z opery warszawskiej operetkę „Orfeusz w piekle” — arcydzieło Jakóba Offenbacha.

50 lat minęło od śmierci nieśmiertelnego mistrza francuskiej operetki. Z pośród olbrzymiej ilości jego utworów scenicznych, niegdyś sensacyjnych w całym świecie, „Orfeusz w piekle” jest najbogatszą partyturą, najobficiej wyposażoną w melodie, najstaranniej wykonaną.

Dzieło w roku swej premiery Paryskiej (1858) nie zrobiło wrażenia na publiczności. Nie wiadano co ma znaczyć parodia świata antycznego. Dopiero, kiedy znaleźli się zbyt gorący obrońcy tradycji, smaku i enoty, zauważono, że „Orfeusz w piekle” jest arcydziełem rewj. Wśród zainteresowania skandalu, jaki wzbudził „Orfeusz w piekle”, zauważono, że i jego muzyka jest obfita w pomysły wdzięczne, w zuchwałę melodyjne przytyki, że ma dowcipem elektryzujące rytmy, tańce pełne djabełskiego szyku. I tak zapoznana zrazu operetka stała się dla kompozytora złotą ży-

lą. Z wielkości zaściankowej stała się Offenbach sławą europejską. Offenbach jest kompozytorem sławnych operetek, jak „Piękna Helena”, „Sinobrody”, „Życie paryskie”, „Księżna Geroldstein” i w końcu opery fantastycznej „Opowieści Hoffmana”, której wystawie nie już nie dożył.

W radiowej inscenizacji warszawskiej „Orfeusza” poprzedza prolog pełen aktualności. Operetka jest w dIALOGU (mówionym) humorystycznie uwspółcześniona.

W ogólnych zarysach treść jej jest zachowana w postaci pierwotnej; skrzypek tebański Orfeusz szczęśliwie pozbył się swej żony, którą uprowadził do piekieł ich władca Pluto. Ale starsza dama, Opinia Publiczna, każe Orfeuszowi „dla zasady” wydobyć żonę z piekieł, gdzie jednak sam Jowisz umie ją pozyskać dla siebie na stałe.

To zakończenie wieńczy wielki bał piekielny, w którym — odłożwszy na bok swą uroczą godność — biorą udział bogowie antyczni.

Co usłyszymy dziś przez radjo?

11,58 Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z wieży mariackiej w Krakowie.

12,05 Muzyka z płyt gramofonowych.

15,35 Chwilka lotnicza z Warszawy. „Balony zaporowe” — wygłosił kpt. Kretowicz.

15,50 Odczyt z Katowic. „Niezachodzące słońce przylądka północnego” — wygł. p. Stanisław Nitsch

16,15 Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy.

17,15 „Kryzys szkoły średniej w Polsce” — wygł. dr. Z. Fedorowicz.

17,45 Popularny koncert symfoniczny w wyk. ork. Filharm. warsz. pod dyr. Grzegorza Fitelberga. 1. Saint - Saens: Poemat symfoniczny „Kolowrotek Omfeli”. 2. Paderewski: Scherzo z symfonji. 3. Czajkowski: II cz. VI symfonji. 4. Nowski: Polonez elegijny. 5. Massenet: Suita „Sceny neapolitańskie”.

18,45 Rozmaitości.

19,10 Komunikat izby przemysł-handlowej w Łodzi i odczytanie programu na dzień następny.

19,25 Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy.

19,35 Prasowy dziennik radiowy z Warszawy.

19,50 Transmisja z opery warszawskiej. Operetka „Orfeusz w piekle” J. Offenbacha.

Po transmisji komunikaty: meteorolog., PAT'a, polka., sport., oraz

retransmisje ze stacji zagranicznych.

AUDYCJE ZAGRANICZNE

Berlin (419)

21,15 Koncert (Uwertura „Otello” Dworzaka, Koncert fortepiano wy C-moll Beethovena, Symfonia D-moll Schumanna).

Heilsberg (276)

19,50 Utwory Dworzaka (Poemat symfoniczny „Na łonie natury”, Koncert wiolonczelowy, Fragmenty z I symfonji).

Stuttgart (360)

21,10 Utwory Arnolda Mendelssohna (Sonata skrzypcowa C-dur, Pieśni, Trio A-moll na 2 skrzypce z fortepianem)

Kalundborg (1154)

22,15 Utwory Szuberta („Rosamunde” i Symfonia B-dur).

Paryż (1724)

21,00 Opera Masseneta „Manon” Wiedeń (516)

19,00 Opera Verdiego „Aida”.

Budapeszt (550)

20,40 Koncert muzyki polskiej.

Kryzys szkoły średniej

Rozgłośnia łódzka „Polskiego Radja” transmituje dziś, we wtorek, dnia 30 b. m. o godz. 17.15 z Wilna odczyt dr. Zygmunta Fedorowicza p. t. „Kryzys szkoły średniej w Polsce”.

W odczycie tym będzie poruszone jedno z najbardziej istotnych zagadnień obecnego naszego szkolnictwa, mianowicie sprawa projektowanych reform na terenie szkolnictwa średniego, w związku z selekcją młodzieży od klasy czwartej i skierowanie do szkół zawodowych lub przeznaczenia do wyższych studiów.

Obecna nadprodukcja maturzystów, niezawsze przygotowanych do wyższych studiów, stwarza w następstwie sferę ludzi wykołobionych, półinteligentów, niezadowolonych i mających pretensję do otcoczenia.

Zapobiegnie temu niezawodnie odpowiednie postawienie szkolnictwa zawodowego.

Wesoła Muza Sylwestrowa

ODBEDZIE SIĘ

w **środe**, dnia **31-go** grudnia 1930 r. w **SALI FILHARMONII** oraz w **Teatrze „SPLENDID”**

PROGRAM:

1. Prolog wyp. STANISŁAWA KARLIŃSKA
  2. Taniec egipski Luigini wyk. IRIL GADESKOW
  3. Pieśń indyjska wyk. IRMA PUMANÓWNA
  4. a. Rosita. Słowa Stacha, muz. Warsa
b. Biała Lady. Słowa Własta, muz. Warsa
c. Ja nie mam auta. Słowa Doriana, muz. H. May wyk. TADEUSZ FALISZEWSKI
  5. Happy end (Dobre zakończenie) skecz Jerzego Waldena wyk. MARJA MALICKA, ZBYSZKO SAWAN, DANUTA MOLSKA
  6. MIECZYŚLAW MIRSKI w swoim repertuarze.
  7. Walc Rachmaninowa odtańczą IRIL DADESKOW i IRMA PUMANÓWNA
  8. Allegrias Valverde wyk. IRIL GADESKOW
  9. Melodja Kaukaska wyk. IRMA PUMANÓWNA
  10. „NOC SYLWESTROWA” Jerzego Brauna wyk. MARJA MALICKA
  11. MIECZYŚLAW MIRSKI w swoim repertuarze.
  12. Polka Rachmaninowa wyk. IRIL GADESKOW
  13. Cocktail. Słowa Własta, muz. Petersburskiego wyk. STANISŁAWA KARLIŃSKA
  14. a. Dobranoc. Słowa Doriana
b. Nie będę płakał. Sł. Własta, muz. Petersburskiego
c. Słoneczko. Piosenka z filmu dźwiękowego „Moje słoneczko” słowa Tuwima wyk. TADEUSZ FALISZEWSKI
  16. Tania i Wania. Liadowa wyk. IRIL GADESKOW i IRMA PUMANÓWNA
- Zapowiada: **Stanisława Karlińska.**
- Toalety p. Karlińskiej z firm Myszkorowski, Zuzanna i Bogusław Herse w Warszawie.
- Początek 1-go przedstawienia o g. 9-ej w SALI FILHARMONJI
2-go przedstawienia o g. 12-ej w Teatrze „SPLENDID”
Nazajutrz, dnia 1-go stycznia 1931 roku odbędzie się w Sali Filharmonji 2 przedstawienia **REWJI NOWOROCZNEJ** z udziałem wszystkich wyżej wymienionych artystów po cenach popularnych.
Początek 1-go przedstawienia o godz. 8-ej wiecz.
2-go przedstawienia o godz. 10-ej wiecz.
Bilety nabywać można w Kasie Filharmonji.

Humor zagraniczny

— Co uczynilibyście, gdyby zawołano: „Ochotnicy wystąpi!”
— Odsunąłbym się na bok, aby ochotnicy mogli wystąpić.

Świat Szaleje

i my z nim wkrótce

szaleć będziemy na otwarciu dźwiękowego kina „LUNA”

„Wpław przez Sekwanę”

Tegoroczne międzynarodowe zawody pływackie w Paryżu w 1 dniu Bożego Narodzenia wygrał Włoch Gambi (na lewo) w czasie 2:10. Szczególne uznanie wyrażono Czechowi Nikodemowi (na prawo), który pomimo 66 lat, brał udział w za wodach w lodowatej wodzie.

Akiba Rubinstein w Łodzi Mistrz gry szachowej da w styczniu 2 seansy

W niedzielę późnym wieczorem zakończony został kilkudniowy mecz szachowy w Łodzi, który odbył się w lokalu łódzkiego towarzystwa gry szachowej między mistrzem Łodzi Teodorem Regedzińskim a mistrzem Warszawy Kazimierzem Makarczykiem.

Mistrzowie rozegrali 8 partii z ostatecznym wynikiem dla mistrza Warszawy + 4 i pół, zaś dla Łodzi + 3 i pół.

Zainteresowanie w szerokiej sferze szachowych naszego miasta było bardzo wielkie. Co dziennie do lokalu towarzystwa przybywały liczne rzesze zwolenników gry szachowej.

Gra mistrzów stała na bardzo wysokim poziomie i dopiero ósma partja zdecydowała o zwycięstwie Makarczyka.

W styczniu, jak się dowiadujemy, przybywa do Łodzi mistrz gry szachowej, wychowaniec łódzkiego towarzystwa gry szachowej Akiba Rubinstein, który odbędzie w naszym mieście dwa seansy.

Należy zaznaczyć, iż Rubinstein był czołowym graczem

reprezentacji polskiej, która przed kilku miesiącami w Hamburgu przy udziale mistrza Polski Przepiórki zdobyła dla Polski mistrzostwo świata w postaci „puharu narodów”.

Konkurs sztuki sportowej ma za zadanie stworzenie typu sportowych nagród artystycznych

Instytut propagandowy sztuki w porozumieniu z Polskim Komitetem olimpijskim ogłasza konkurs na rzeźbę o temacie związanym ze sportem.

Celem konkursu jest dopomożenie artystom do stworzenia rzeźb, które mogłyby być wystawione na igrzyskach olimpijskich w r. 1932 w Los Angeles, jak również umożliwienie stworzenia typu nagród sportowych o wysokim poziomie artystycznym, które zastąpiłyby dotychczasowe nagrody, wykonane zagranicą, a nie posiadające żadnej wartości artystycznej.

W konkursie mogą brać udział wszyscy artyści polscy.

Przedmiotem konkursu jest rzeźba na temat sportowy wykonana w gipsie, lub innym materiale rzeźbiarskim, za wyłączeniem gliny.

Maksymalne wymiary dzieła na deski nie mogą przekraczać 1 metra.

Nadesłane projekty powinny nawiązywać albo do powiększenia celem umieszczenia rzeźby na wolnym powietrzu, albo do mechanicznej redukcji, jako nagroda na konkursach sportowych.

Długi klubów ligowych

Liga zawiesiła szereg klubów za nieuregulowanie zobowiązań. Największy dług ciąży na mistrzu Polski Cracovii, gdyż aż 1.200 złotych, pozatem inne konta wyglądają następująco: Wisła 480 zł., ŁTSG. — 300 zł., ŁKS. 100 zł., Warta — 50 zł., A więc kryzys nie ominął również klubów ligowych.

Bilety wyprzedane na finał pucharu Anglii

Finał o puchar piłkarski Anglii rozegrany będzie 11 kwietnia w stadionie Wembley. — Wszystkie bilety w ilości ograniczonej do 93 tysięcy zostały już dawno wyprzedane, a szereg zamówień w ilości około 400 tysięcy odrzucono.

HENRYK BERMAN

nauka stenografji

Kilińskiego 93
od 5—8 wiecz. Nowe komplety

Ruch zdobywa puhar „Juvelji”

W rozgrywkach piłkarskich o puchar „Juvelji” odbyły się na Śląsku tylko dwa mecze, jednak o wielkiem znaczeniu. W pierwszym Śląsk (Świętochłowice) pokonał Policyjny K. S. 9:3 (4:1), a w drugim Ruch zwyciężył Mysłowice 6:1 (3:0).

Dzięki temu zwycięstwu Ruch (W. Hajduki) zdobył puchar „Juvelji” na własność. W chwili obecnej rozporządza on taką ilością punktów, że (pomimo, iż ma do rozegrania jeszcze jedno spotkanie) żaden z pozostałych klubów dogonić go nie jest w stanie.

Hockey'ści hinduscy w Berlinie

przeegrali mecz z lokalną drużyną w stosunku 7:1.

Czechosłowacja--Afryka

Pierwsze wyniki turnieju tenisowego

Jak donosił „Głos Poranny” czeska reprezentacja tenisowa wyjechała na tournée do Afryki.

Pierwsze spotkanie towarzyskie na gruncie afrykańskim zakończyło się zwycięstwem Czechów w stosunku 4:2.

Wyniki poszczególnych spotkań były następujące:

Gra pojedyncza:

Soyka — Shaw 6:3, 6:3, Marsalek — Lore 6:0, 8:6, Macenauer — Kirby 6:4, 6:4, Robbins — Koželuch 7:5, 7:5.

Gra podwójna:

Koželuch — Macenauer przeciw Kirby — Lore 4:6, 6:4, 6:4, Robbins — Shaw przeciw Soyka — Marsalek 6:8, 10:8, 6:3.

Następnego dnia odbyły się pierwsze rozgrywki oficjalnego meczu Czechosłowacja — Afryka, które dały następujące rezultaty:

Macenauer zwyciężył pewnie Kirby w stosunku 10:8, 6:3; Koželuch zrewanżował się Robbinsowi za poprzednią klęskę, bijąc go 6:3, 11:9. W grze podwójnej triumfowali gospodarze. Kirby — Lore pobili Macenauera — Koželucha 6:4, 6:2.

W drugim dniu turnieju grze czescy przegrali obie gry pojedyncze. Robbins pobili Macenauera 6:0, 2:6, 6:1, Kirby — Koželuch 6:4, 6:3. W dublu wygrali Macenauer — Koželuch przeciw Kirby — Lore 6:4, 0:6, 6:3.

Dotychczasowy stan turnieju 3:3.

Elfryda Sasserata

ustanowiła nowy rekord, przepływając 100 metrów na plecach w 1 min. 26 sek.

Ostateczny termin nadsyłania projektów upływa z dniem 1 lutego 1931 r.

Na nagrody ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego przeznacza sumę złotych 12.000.— do dowolnego podziału, według uznania sądu konkursowego z tym zastrzeżeniem, że nagroda najwyższa musi wynosić przynajmniej zł. 2.000.

Sąd konkursowy zbierze się pomiędzy 7 a 12 lutego 1931 r. i składać się będzie z przedstawicieli ministerstwa wyznań rel. i ośw. publ. (departament sztuki), Instytutu propagandy sztuki, Polskiego komitetu olimpijskiego, szkoły sztuk pięknych w Warszawie, związku artystów polskich „Rzeźba” i Stowarzyszenia „Forma”.

Prace przeznaczone na konkurs nadsyłać należy do siedziby instytutu propagandy sztuki — Warszawa, Stare Miasto 32 Kamienica Baryczków.

Podokrąg pabjanicki rozpoczyna mistrzostwa ping-ponga

Termin rozpoczęcia rozgrywek o mistrzostwo dla drużyn B i C - klasowych (męskich) ustalono na dzień 11 stycznia 1931 r.

Dnia 18 stycznia 1931 r. rozpoczyna się rozgrywki B i C - klasowych drużyn żeńskich.

Zapisujcie się
na członków L.O.P.P.

Koszty przesyłki w obie strony ponoszą całkowicie osoby biorące udział w konkursie.

Instytut nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności za prace nadesłane na konkurs, a nie odebrane po upływie miesiąca od daty rozstrzygnięcia przez sąd konkursowy i za ewentualne uszkodzenia w czasie transportu.

Rzeźby nadesłane należy zaopatrzyć w godła. Nazwiska i adresy autorów należy umieścić w zamkniętej kopercie i zaopatrzyć ją w godło, odpowiadające godłu umieszczonemu na rzeźbie.

Projekty nagrodzone pozostają własnością autora.

Prawo reprodukcji ilustracyjnej i plastycznej pozostaje również własnością autora, za wyjątkiem reprodukcji fotograficznych, umieszczanych w prasie, podającej sprawozdania i recenzje z konkursu, które mogą być podawane bez żadnych ograniczeń.

Nagrody wypłacone zostaną najpóźniej po upływie tygodnia od dnia ich przyznania przez sąd konkursowy.

Repr. Łodzi—Polonia Noworoczny mecz hockey'owy

W nadchodzący czwartek, w dniu 1 stycznia, o godz. 12 rozegrany zostanie na boisku Ł. K. S., przy Al. Unji mecz hokejowy między Polonią stołeczną a Reprezentacją Łodzi, w skład której wejdą gracze ŁKS-u i Unionu.

Ernst Gürtel

walczyć będzie w Nowym Jorku z mistrzem amerykańskim Marty Foxem.

MOŻLIWOŚCI POROZUMIENIA WĘGLOWEGO między Polską, Anglią i Niemcami

Wywiad z inżynierem Alfredem Falterem

Prezes inż. A. Falter, gen. dyr. koncernu węglowego „Robur”, udzielił przedstawicielowi agencji „Iskra” następujących informacji o przebiegu obrad odbytej niedawno w Londynie konferencji między przedstawicielami rządów polskiego i angielskiego:

— Przed około trzema tygodniami zaproszony zostałem przez rząd polski do wzięcia udziału w charakterze rzeczoznawcy w konferencji w sprawie uregulowania czasu pracy w górnictwie węglowym. Rokowania miały toczyć się między przedstawicielami polskiego i angielskiego rządu. Przewidziano na byłą również wymiana zdań na temat gospodarczego porozumienia węglowego. Delegacją angielską kierował min. Shinwell; ze strony polskiej rokowania prowadzone były przez dyr. dep. górnictwa, p. inż. G. bulskiego i przez głównego inspektora pracy p. inż. Klotta. Ja byłem obecny przy wszystkich obradach, jednak bezpo-

średnio na tok rokowań nie wpływałem. Nie czuję się więc uprawniony do dawania jakichkolwiek informacji o wyniku tych rokowań, mogą jednak powiedzieć, że przedstawiciele polscy pragnęli szczerze dojść do porozumienia z rządem angielskim, naturalnie bez zbyteńnego obciążenia polskiego górnictwa. Już na początku rokowań polska strona dała p. min. Shinwell'owi do zrozumienia, że górnictwo polskie nie zdoła unieść dalszego obciążenia, dopóki nie nastąpi międzynarodowe porozumienie na podstawie gospodarczej. Zdaniem polskich przedstawicieli byłoby rzeczą celową przeprowadzić najpierw rokowania w sprawie takiego porozumienia.

W toku rokowań strona polska dowiedziała się od przemysłowców angielskich bardzo interesującego faktu, że podpisany z początkiem r. b. protokół ramowy między angielskim „Zagłębem Pięciu Hrabstw” a polskim przemysłem węglowym posiada obecnie o wiele

więcej zwolenników niż przedtem. Podczas, gdy w styczniu 1930 r. protokół ramowy zawarty został jedynie z przedstawicielami wspomnianego Zagłębia Northumberland i Durham stały się zwolennikami idei porozumienia. Zagłębie Poł. Walji nie wypowiedziało się jeszcze pozytywnie w tej sprawie, nie jest już jednak zasadniczo przeciwnie porozumieniu. Zagłębie to stoi obecnie na stanowisku, że międzynarodowe porozumienie węglowe tylko wówczas będzie celowe, jeżeli dojdzie do skutku równocześnie między Anglią, Niemcami i Polską. Tyłko Zagłębie Szkockie jest przeciwnikiem tej idei, a to dlatego, że nie uznaje ono wszelkiego przymusu organizacyjnego, jest więc przeciwnikiem każdego wogóle porozumienia. Zagłębie to byłoby skłonne wziąć udział w rokowaniach na temat porozumienia węglowego, jednak tylko wówczas, gdy nie będzie szło o jakąś organizację przymusową. Można było więc stwierdzić, że idea międzynarodowego porozumienia węglowego uczyniła w Anglii w ciągu roku bieżącego bardzo znaczne postępy. Zawdzięczać je należy głównie energicznej obronie idei porozumienia ze strony trzech wielkich zagłębi: Midland, Northumberland i Durham.

Co do drogi, którą należy pójść, celem osiągnięcia tego porozumienia, istnieją w Anglii różne zapatrywania. Najbardziej rozpowszechnioną jest opinia, że należy dążyć do ogólnego porozumienia węglowego między Anglią, Niemcami i Polską. Ze strony rządu angielskiego ideę porozumienia popiera silnie dwóch ministrów rezerw, a mianowicie minister handlu p. Graham i minister górnictwa Shinwell. Przebieg walki konkurencyjnej na ryn-

kach północnych i jej wyniki potwierdziły słuszność opinii, że walka ta do niczego, konkretnego nie doprowadzi, a w radzą procentem wielkie szkody. Mimo ostrej walki konkurencyjnej ze strony przemysłu angielskiego udział procentowy zbytu polskiego do krajów północnych nie tylko nie zmniejszył się, lecz przeciwnie wzrósł poważnie. P. min. Shinwell przekonał się o bezskuteczności tej walki przeciwko polskiemu przemysłowi węglowemu i stał się teraz, jak się zdaje, gorliwym zwolennikiem porozumienia.

W rezultacie przeprowadzonych rokowań spodziewam się, że z inicjatywy angielskiego przemysłu lub rządu odbędą się w początkach 1931 r. w Londynie konferencja przedstawicieli polskiego, angielskiego i niemieckiego przemysłu węglowego, która — być może — doprowadzi już do jakichś konkretnych rezultatów.

Upadłości i nadzory

W listopadzie r. b. wpłynęło do sądu handlowego podanie firmy „Dubson i Feinberg” (Piotrkowska nr. 71) o udzielenie jej odroczenia wypłat.

Przedmiotem przedsiębiorstwa jest wytwarzanie i sprzedaż wyrobów włókienniczych.

Z bilansu firmy wynika, że nadwyżka aktywów nad passywami przekracza 125.000 zł., co stanowi więcej niż 50 proc. ogólnej sumy bilansowej, gdyż bilans zamyka się kwotą 240.000 zł. Całe prawie aktywa składają się z kapitału płynnego, 50 proc. kapitału stanowią surowce, półfabrykaty i towary, a zatem przedmioty dające się łatwo zrealizować.

Sąd na ostatnim posiedzeniu udzielił firmie „Dubson i Feinberg” oraz jej właścicielom Litmanowi Dubsonowi i Dawidowi Feinbergowi — odroczenia wypłat na przeciąg trzech miesięcy, poczynając od dnia 23 grudnia r. b.

Sędzią komisarzem mianowano sędziego handlowego Józefa Jabłkowskiego, zaś nadzorcą sądowym — kupca Rubina Eosztajna.

W styczniu 1930 r. firma „Wykończalnia i Farbiarnia — Leszno” Sp. z ogr. odp. (Leszno 39) wniosła podanie do wydziału handlowego o udzielenie odroczenia wypłat. Przedsiębiorstwo istnieje od 1922 roku.

Z załączonego bilansu wynika,

że aktywa przewyższają passywa. Bilans zamyka się sumą 558.758 zł.

Na sesji wydziału handlowego w dniu 4 marca r. b. sąd podanie firmy w przedmiocie odroczenia wypłat pozostawił bez uwzględnienia z uwagi na to, że dłużnikiem na poważną sumę zł. 94.969,99 jest jeden ze współwłaścicieli firmy, Emanuel Steiman i że żyro — obli-

go jest za wysokie i że pozycje 103.744 zł. stanowi towar nie firmy, a klientów. Niezadowolona z wyroku firma skierowała skargę do sądu apelacyjnego w Warszawie. Sąd apelacyjny zważywszy, że, jak wynika z bilansu firmy, sporządzonego przez biegłego, aktywa jej po potrąceniu wątpliwej należności w kwocie 94.970 zł., przypadającej na rzecz firmy od jej współwłaściciela Steinmana, wynoszą 488.000 zł., zaś passywa około 483.000 zł., czyli bilans jest czynny i nikt z wierzycieli sprzeciwów przeciwko odroczeniu wypłat nie zgłosił, postanowił wyrok sądu okręgowego w Łodzi uchylić.

Na ostatniej sesji wydział handlowy w Łodzi udzielił odroczenia wypłat firmie „Wykończalnia i Farbiarnia Leszno” Sp. z ogr. odp. na okres 3-ech miesięcy od 27. V. r. b., sędzią komisarzem mianowano sędziego handlowego Jakuba Petersa, zaś nadzorcami sądowymi kupców J. Hermana i Dawida Landaua.

Zapasy przędzy bawełnianej stale wzrastają

Zapasy przędzy bawełnianej w ciągu ostatnich tygodni, do chwili zawieszenia pracy na okres świąteczny, wzrosły znacznie, przekraczając już obecnie cyfrę miliona kilogramów.

Ponieważ w okresie obecnym zakupy nie są dokonywane, przeto — mimo zawieszenia pracy w fabrykach z powodu świąt — zapasy przędzy zasadniczo nie zmniejszą się wobec tego cały szereg przedsiębiorstw, o ile uruchomi swoje zakłady, będzie również pracować na skład. (a)

Rynek pieniężny

Cedula giełdy w Łodzi

Dolary St. Zjedn. 8,885
5 proc. pożyczka kolejowa sprzedaż 97,75, kupno 97,—
Bank Polski sprzedaż 155,—, kupno 154,—
Tendencja niejednolita.

Warszawska giełda pieniężna GOTÓWKA

Dolary 8,89

CZEKI

Belgia 124,72
Gdańsk 173,25
Holandia 359,35
Londyn 43,31,75
N. Jork — kabel 8,918
Paryż 35,05
Praga 26,46
Sztokholm 239,26
Szwajcaria 173,19
Wiedeń 125,53
Włochy 46,72
Berlin 212,42

AKCJE

Polski 155,— 154,— 154,75
Powsz. Kredyt. 110,—
Sole Potasowe 94,—
Częstocice 31,75
Węgiel 35,50
Norblin 31,—
Rudzki 10,25
Dyskontowy 108,—
Zachodni 70,—
Puls 56,—
Cukier 33,—
Modrzeńców 10,25
Ostrowieckie serja B. 41,—
Starachowice 13,50

PAPIERY PAŃSTWOWE I LIST ZASTAWNE

3 proc. premj. budowl. 50,—
inwestycyjna 97,— 95,50
dolarówka 55,— 54,50
5 proc. konwersyjna 50,—
8 proc. B. G. K. 94,—
8 proc. obl. Banku Komunalnego 93,—
4 i pół proc. ziemskie zł. 5125
5 proc. Warszawy 56,75, 57,—
51,75
8 proc. m. Warszawy 72,— 71,50
71,75
8 proc. m. Kielc 62,—
10 proc. m. Lublina 80,—
8 proc. m. Łodzi 67,25
10 proc. m. Siedlec 77,25
6 proc. pożycz. konw. m. Warszawy z 1926 r. VIII i IX em. 50,50
7 i pół proc. obl. Scheiblera dla rowe 84,75 85,25

NOTOWANIA BAWELNY NOWY JORK

Bawełna amerykańska:
Zamknięcie: styczeń 9,65 loco 9,80.
Kontrakty: styczeń 9,65 loco 9,75 marzec 9,89 kwiecień 10,00 maj 10,16 czerwiec 10,27 lipiec 10,41 sierpień 10,50 wrzesień 10,50 październik 10,80.

NOWY ORLEAN

Bawełna amerykańska, zamknięcie:
Styczeń 9,63 marzec 9,95 me 10,18 lipiec 10,29 październik 10,4 grudzień — loco 9,30.
Pozostałych notowań brak.

Teatr świetlny „Przedwiośnie”

Zeromskiego 74-76
4g Kopernika. Dojazd tramwajami 4, 6, 8, 9 i 16.

Dziś premiera! Wielki dramat, będący bolesną satyrą na nasze roztańczone i hołdujące zasadom wolnej miłości młode pokolenia, zobaczyć można w filmie p. t. **Kobiety nie do małżeństwa**

Czy macie tańczące córki? Powinności zobaczyć ten film nad filmy, a lepiej poznać ducha i cielesne przygody waszych dzieci. A żeby zobaczyć — trzeba widzieć. W rol. gł. Joan Crawford i Anita Page

Muzyka pod bat. A. CZUDNOWSKIEGO. Początek seansów w dni powszednie o godz. 4 ppół. W niedziele i świąta o g. 2 pp. Ostatni seans o godz. 10-ej w. Ceny miejsc: I m. 1,25 gr., II m. 90 gr., III m. 60 gr.

Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 60 gr. W czwartek, dn. 1 stycznia 1931 r., w sobotę, 3 i w niedzielę, 4 o g. 11 r. **Poranki dla dzieci:** demonstrowany będzie film p. t. „Znak Zorzy” Następnym programem: „Rycerze Miłości”

KINO-TEATR SPÓŁDZIELNI

Sienkiewicza 40.

Dziś i dni
następnych!
Wspaniały film p. t.

„VENUS”

W roli
główn. **Konstancja Talmadge.**

Rzecz dzieje się na pokładzie luksusowego jachtu w Marsylii, w Oranie i na morzu Śródziemnym.

Pocz. seansów w dni powsz. o g. 4 pp., w sob., niedz. i święta o g. 2 pp. Na I seans wszystkie miejsca po 60 gr. na pozostałe seanse od 75 gr. do zł. 1.50. Bilety członk. 90 gr. ważne w sob., niedziele i święta.

Następny program:
Wielki szlagier sezonu p. t. „Rej Zakochanych”
W roli głównej:
Vilma Banky

**Salon Kosmetyczny
R. SZWAJCEROWEJ
„JACKELINE”**
NARUTOWICZA 24,
TEL. 139-04.

REPREZENTACYJNY LOKAL ŁÓDZI
„PICCADILLY”
Zawadzka 1, tel. 203-40, Gabinetów 135-21.
Uprasza się o wcześniejsze zamawianie pozostałych w niewielkiej ilości stolików.

W ŚRODĘ, 31 b. m.
WIELKI WIECZÓR SYLWESTROWY
z programem kabaretowym i 2 orkiestrami.

GABINET RACJONALNEJ KOSMETYKI
LECZNICZEJ I TOALETOWEJ
Z. SZWALBE
Abs. lek. wydz. Odesk. Uniw.
Łódź, Zielona 17, przyjmuje
tel. 127-99. od 10-2 i 4-8 wiecz.

Kaszel
chrypki, zakatarzenia nosa
gardła, oskrzeli i t. p.
USUWAJĄ
Ziola „Polana”
zatwierdz. przez M. S. W. rej. 1349
do nabycia w **APTECE**
D-ra Farm. R. Rembelskiego
w Łodzi, ul. Andrzeja 28
tel. 149-91.
CENA Zł. 2.-

Do akt.
Nr. 2024/30 r.

Ogłoszenie.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, Zygmunt Makowski zamieszkały w Łodzi, przy ul. Narutowicza 49, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 8-go stycznia 1931 r. od godz. 10 rano we wsi Mleszki gm. Nowosolna odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Wilhelma Fridricha i składających się z krowy w dobrej formie oszacowanych na sumę zł. 600.-

Łódź, dn. 18.12.30

Komornik
Z. Makowski

Do akt.
Nr. 1884 | 1930 r.

Ogłoszenie.

Komornik przy Sądzie Grodzkim w Łodzi, Stefan Zajkowski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Traugutta 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dn. 12 stycznia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 116 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Ruchli Friedwald i składających się z 6 cylindrów stalowych do kwasu węglowego oszacowanych na sumę Zł. 600

Łódź, d. 23/12-30

Komornik
S. Zajkowski

Na dogodnych warunkach
WIELKI WYBÓR

Wózków dzieciennych
Łózek metalowych
Materaców sprężynowych „PATENT”
Wyżymaczek amerykańskich
Nabyć można
w **FABRYCZNYM SKŁADZIE**
„DOBROPOL”
ŁÓDŹ,
Piotrkowska 73
w podwórzu
TEL. 158-01.

KLINIKA
Polożniczo-chirurgiczna
„SANATO”
Ogrodowa 10, tel. 213-57
I i II klasa
OPIEKA LEKARSKA
nad matką i dzieckiem.
CENY PORODU
na II-iej klasie wraz z zabiegami
200 zł.
Oddział chirurgiczny
D-RA MED. M. KANTORA
godz. przyjęć 1-2 p. p.
Oddział oczny
D-RA MED. J. KRAUSZA
godz. przyjęć 11-12.

ZOSTAŁA OTWARTA
LECZNICA CHOROBY OCZU
ze stałymi łózkami i
D-RA Donchina
ul. Piotrkowska 90,
tel. 221-72. 9546
Przyjmuje się chorych wymagających przebywania w lecznicy (operacje etc.), a także chorych przychodzących. Godz. przyjęć od 9-1 i od 4-7 1/2

Dr. med.
H. LUBICZ
specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Cegielniana 43,
tel. 141-32.
Przyjmuje od 8-10, 12-2 i od 5-8 w niedziele i święta od 9-1.
Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. med.
H. Rózaner
Narutowicza 9, tel. 128-08
powrócił
Specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłciowych
Przyjmuje od 8-10 i 5-8.
Elektroterapia
Oddzielna poczekalnia dla Pań.

Po powrocie z Paryża
syn mój, **Henryk Schielke,**
fryzjer dyplomowany przez francuskie ministerstwo sztuki pięknych, objął kierownictwo damskiego salonu mego przedsiębiorstwa.
Podaję powyższe do wiadomości mojej P. T. Klijenteli i polecam się nadal Jej łaskawym względom
Z szacunkiem
R. Schielke
Grand-Hotel.

WYTWARNA PUBLICZNOŚĆ ŁÓDZI
najmilej spędzi
TRADYCYJNĄ NOC SYLWESTROWĄ
w przepięknie udekorowanych salach
„LOUVRE’U”
PIOTRKOWSKA 86. TEL. 127-27.
Szaleństwo do rana! Ceny normalne!
Zamówienia na stoliki przyjmuje Dyrekcja.

LECZNICA
ZGIERSKA 17, tel. 116-33
Dr. Goldstein-Polak oczu 1-2
Dr. Justman nerw. 12-2
Dr. M. Kantor chirurg. 4 1/2-5 1/2 święta 1-2
Dr. Papierny kobiece i akt. 11 1/2-1
Dr. Rakowski uszu, nosa i gar. 10 1/2-11 1/2, 2-3 i 6-7
Dr. Rozenewajg dzieci 11-12, 4-5
Dr. Rózaner wener. i skór. 1-2
Dr. Wajnberg wewnętrz. 1-2, 6-7
A. Grodzieńczyk lek.-dent. 3-7
Dr. Stupel Gab. Roentg. 12-2, 4-6
Gabinety wenerologiczne
czynne codz. od 1-2 pp.

Dr. med.
SILBERSTROM
ZIELONA 11
Tel. 115-42
Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe
Leczenie Lampą Kwartową.
Przyjmuje od 4 do 8 p. p.
Panie od 4-5. Niedziela od 9-1.
Dla niezamożnych ceny lecznic.

Dr. med.
Sadokierski
Stomatolog-chirurg
choroby zębów, szcęk, dziąseł, podniebienia, języka i t. d.
regulacja zębów
Rentgen elektroterapia
Ordynuje 3-7 7097
PIOTRKOWSKA 164 Tel. 114-20

DR. MED.
GUSTAWA ZAND-TENENBAUMOWA
choroby kobiece i akuszerja
Wólczńska 4. — Tel. 220-25
POWRÓCIŁA
i wznowiła przyjęcia
od 3 do 4 po poł.

PORADNIA WENEROLOGICZNA
Lekarzy-specjalistów
Zawadzka 1
TEL. 205-38
czynna od 8 rano do 9 wiecz.
11-12) przyjmuję
2-3) kobieta—lekarz
w niedzielę i święta od 9-2 pp,
leczenie chorób wenerycznych i skórnych
Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper.
Konsultacje z neurologiem i urologiem
Gabinet Światło-leczniczy Kosmetyka lekarska
Oddzielna poczekalnia dla Kobiet
PORADA 3 Zł. 3236

Dr. A. S. TENENBAUM
choroby wewnętrzne
Wólczńska 4. Telef. 220-25
powrócił

Poszukiwany
MOTOR GAZOWY SSĄCY
od 50-70 K. M.
Oferty pod „Motor” do administracji niniejszej gazety.

LECZNICA
lekarzy specjalistów przy Górnym Rynku
Piotrkowska 294, tel. 123-89 (przy przystanku tramw. pabjanickich)
Czynna od 10-iej rano do 7-iej wiecz. w niedziele i święta do 2-iej po poł.
Wszystkie specjalności i dentystryka. Kąpiele świetlne, lampa kwarcowa, elektryzacja, Roentgen szczenięcia, analizy (mocz, kawałki krwi, płwocin, wydzielina itd.) Operacje, opatrunki.
Wizyty na miasto. Porada 4 zł.
Porada dentystryczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerycznych
3 ZŁOTE.

Gabinet Gimnastyki Leczniczej i fizykalnej terapii
im. Dra med. Cecylii Fokszańskiej
gimnastyka lecznicza, oddechowa, masaż, djatermja, kwarc, kąpiele świetlne, sollux, faradyzacja i galwanizacja
101 Piotrkowska 101 tel. 210-76

PROSZEK DO BÓLU GŁOWY DLA DOROSŁYCH
„KOWALSKINA”
USUWA NAJSILNIEJSZE
BÓLE GŁOWY
FABRYKA CHEMICZNO-FARMACEUTYCZNA
„A.P. KOWALSKI” WARSZAWA.

Doktor
WOŁKOWYSKI
przeprowadził się
na ul. Cegielniana 36
tel. 216-90
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
LECZENIE ŚWIATŁEM, DJATERMJA
(lampa kwarcowa)
Badanie krwi i wydzielin.
Przyjmuje od 8-2 i od 6-9.
w niedziele i święta od 9-1.
Dla pań od 6 do 7 po poł.
oddzielna poczekalnia.

Po 20 gr.
NAJLEPSZE CIASTKA
poleca
CUKIERNIA Z. GOMOLINSKIEGO
PRZEJAZD 1, TEL. 138-72 i 209-87

Do akt. Nr. 544 | 1930 r.
Obwieszczenie
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, K. Suzin, zam. przy ul. Mielczarskiego Nr. 14, na zasadzie art. 1030 P.U.C. ogłasza, że dnia 13 stycznia 1931 r. od g. 10 r. w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 150 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do firmy „A. Spodenkiewicz” i składających się z 95 męskich kapeluszy filcowych oszacowanych na sumę zł. 1130

Łódź, d. 27.12.30 r.
Komornik
K. Suzin

Dr. med.
H. Borzekowska
choroby kobiece i akuszerja
POWRÓCIŁA
Gdańska 44, tel. 185-88
przyjmuje od 5-7.

PRECYZYJNY
TERMOMETR „OMEGA”
winien być w każdym domu: oświetla on drogę do uzdrowienia. Biuletyn do wykresu i literatura załączona.
11097-8
„IRENIT”
PIOTRKOWSKA 44.
TŁUMACZENIA PRZEPISYWANIE NA MASZYNIE POWIELANIE DRUKÓW

„APOLLO”

11 LISTOPADA 16.

Dziś premiera!

2 WIELKIE FILMY 2

— I. — MARTWY KRZYK

Potężny dramat, osnuty na tle głośnej noweli
ARTURA TRAINA.

W rolach głównych:

Esther Ralston, Jack Holt, Louise Dresser i Ernest Torrence

Orkiestra symfoniczna pod batutą A. Bajgelmana. — Początek codz. o g. 4, w soboty, niedziele i święta o g. 12.

— II. — Strajk żon

Areyzabawna komedia, obfita w setki pikantnych
tajemnic sypialni.

W rolach głównych:

Marja Paudler, Livio Pavanelli, Hanni
Weise i Georg Aleksander.

Zawiadomienie!

WYTWÓRNIA ODZIEŻY DZIANEJ
G. SCHUMANN'A Łódź, Nawrot 36
przeniesiona została
na ul. Piotrkowską 105
tel. 140-11

i poleca się nadal łaskawym względem
Sz. Klienteli

G. Schumann, Piotrkowska 105.

Ogłoszenie.

Syndyk Tymczasowy masy upadłości firmy
„Szoel Chymowicz” na mocy art. 514 i nast.
Kodeksu Handlowego wzywa wierzycieli po-
wyższej upadłości, których należności zostały
przyjęte do masy, aby w dniu 3 stycznia 1931
r. o godz. 12 w poł. stawili się w kancelarii
Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w
Łodzi, przy Placu Dąbrowskiego Nr. 5, pokój
Nr. 15, celem wysłuchania sprawozdania syn-
dyka tymczasowego o stanie upadłości, zawar-
cia układu, względnie związku wierzycieli i
wyboru kandydata na syndyka ostatecznego.

Łódź, dnia 29 grudnia 1930 r.

Syndyk tymczasowy
Tadeusz Lipiński,
Adwokat.

12655

Z. 341 | 30

Ogłoszenie.

Sąd Okręgowy w Łodzi wyrokiem z dnia
23 Grudnia 1930 r. zaoceanie postanowił: 1) ogło-
sić upadłość firmie „Esel vel Jesel Polakow i
S-ka” oraz jej współwłaścicielom Echielowi Po-
lakowowi i Benjaminowi Polakowowi, 2) chwi-
lę otwarcia upadłości oznaczyć na dzień 31 lipca
1930 roku tymczasowo, 3) zamianować Sędzią
Komisarzem Sędziego Handlowego Michała
Kona, 4) zamianować kuratorem upadłości
adwokata Maurycego Askanasa, 5) oddać upad-
łego pod dozór poliej, 6) nakazać opieczęto-
wanie ruchomości i rzeczy upadłego, gdziekol-
wiek się one znajdują.

Za zgodność Kurator masy upadłości
(—) Adwokat **Maurycy Askanas.**

Na mocy art. 476 i 478 K. H. wzywam
wierzycieli powyższej upadłości, aby w dniu
3 stycznia 1931 r. o godz. 12 stawili się w Są-
dzie Okręgowym w Łodzi w Wydziale Handlo-
wym przy Placu Dąbrowskiego Nr. 5, sala III
osobiście lub przez pełnomocnika z dowodami
usprawiedliwiającymi ich wierzytelności w celu
wysłuchania sprawozdania kuratora masy i wy-
boru kandydatów na syndyków tymczasowych.

Sędzia Komisarz:

(—) **M. Kon**

12656

Ogłoszenie

Magistrat m. Łodzi podaje do wiadomości
PP. właścicieli dorożek samochodowych, że po-
dania o odnowienie pozwolenia na prawo kurso-
wania w Łodzi dorożek samochodowych na
rok 1931 należy składać do dnia 5 stycznia
1931 roku do Wydziału Przedsiębiorstw Miejs-
kich, Plac Wolności Nr. 14, pokój 28.

Właściciele dorożek samochodowych, któ-
rzy do dnia 5 stycznia 1931 roku nie złożą
wspomnianych podań, zostaną skreśleni z ewi-
dencji, a numery oznaczające ich dorożki na-
dane będą nowozgłaszającym.

Łódź, dnia 29 grudnia 1930 roku.

Magistrat m. Łodzi.

14660

„Oaza” • „Oaza”

(dawn. Teatralna) Narutowicza 20

WIELKA REDUTA SYLWESTROWA

na rzecz **Domu Sierot „Niedola Dziecięca”**

Początek o godz. 11-ej wiecz.

CENA BILETU ZŁ. 10.—

MOC NIESPODZIANEK I ATRAKCJI.

■ DOBOROWE ORKIESTRY. ■

Bufet obficie zaopatrzone po cenach przystępnych.
Przedsprzedaż biletów w firmie Berman, Piotrkowska 53

„Oaza” • „Oaza”

Ogłoszenia drobne

NIEMIECKIEGO

udziela niemka (Reichsdeutsche)
po cenach przystępnych. Konwersa
oja i gramatyka. Of. Główna nr. 41
II p. front, m. 7. Tel. 146-65.

2321—3

KOMPLET

przedszkolnego wychowania —
przed i popołudniowy — Anny
Gottesgnadówny, przy ul. Zakąt-
nej 28, front, I p. Zapisy dzieci od
godz. 11 — 12 i od 4 — 5.

2319—3

WIEDENKA

udziela niemieckiego, francuskiego,
gramatyki, literatury. Godzina 2
zł. Cegielniana 4, m. 9, od 9—1 pp.

2324—1

BIZUTERIA,

zegarki na raty, ceny gotówkowe.
„Preciosa”, Piotrkowska 123, w po-
dwórzu.

7433—8

MASZYNY

do pisania w dobrym stanie kupię
za gotówkę. Oferty najpóźniej do
1-go stycznia sub „Dobra”.

2325

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ?

Musisz ukończyć kursy fachowe.
korespondencyjne im. profesora Se-
kułowicza, Warszawa, Żórawia 42.
Kursy wyuczają listownie: buchal-
terji, rachunkowości kupieckiej,
korespondencji handlowej, steno-
grafji, nauki handlu, prawa, kalig-
grafji, pisanja na maszynach, to-
waroznawstwa, angielskiego, fran-
cuskiego, niemieckiego, pisowni,
gramatyki polskiej oraz ekonomji.
Po ukończeniu świadectwo. Żądaj-
cie prospektów.

RADIOAPARATY

i części, detektory komplet od
zł. 25.— „Radiola”, Piotrkowska
p8, tel. 105-34. Najtaniej bo w
Bodwórzcu.

7666-3

MIESZKANIA

lokale, sklepy, pokoje umebło-
wane z klatki schodowej, we
wszystkich kierunkach miasta,
poszukuje i poleca biuro „Pol-
ruch” Al. Kościuszki 27, tel.
141-01.

2152

POKÓJ

umeblowany do wynajęcia. Wia-
domość: Lipowa 20, m. 8, front,
telef. 109-59.

2308—3

POKÓJ

umeblowany dla solidnego pa-
na do wynajęcia. 6-go Sierpnia
10, m. 14, I p. front.

2329-1

ODDAM

umeblowany pokój z oddziel-
nym wejściem, telefonem (izr.)
11 Listopada 12, front, I p. na
lewo.

2327—1

ZUBIONO

4 klucze razem związane. Uczci-
wego znalazcę uprasza się o
odniesienie za wynagrodzeniem
do Biura „Argus” Zachodnia 36

12667—1

ZGUBIONO

dowód osobisty, wydany przez sta-
rostwo grodzkie, oraz kartę zapo-
mogową 24627, wydaną przez fun-
dusz bezrobocia na nazwisko Kle-
mense Gołowiaka, zam. przy ul.
Wodnej nr. 15.

2320

SALA FILHARMONJI

Tel. 213-84.

Niedziela, dnia 4 stycznia 1931 r. o g. 4 po poł.
Jedyny występ czołowych artystów b. baletu
S. DIAGILEWA

Światowej sławy primaballerina

Vera PIETRAKIEWICZ

Solistka Teatru „Palace” w Paryżu Blue Birds
Company IRENA POPIELSKASolista b. baletu S. Diagilewa i Anny Pawłowej
MARJAN WINTER

PROGRAM:

Część I. 1. Adagio de la sonate Clair de Lune
L. van Beethoven. b) Variation Clasic Schumann
2. Yamina Dance Oriental V. Monti. 3. Diva de
L'Empire Eric Satie. 4. Polka Strauss. 5. Cake
Walk Claude Debussy. 6. Mazur Michel Za-
wadzki. 7. Czardasz V. Monti.

Część II. 8. Laurin Valse Clasic M. Moszkowski
9. Zmierzch J. I. Paderewski. 10. Danse Ameri-
can Einar Laadau. 11. Boquita de Rosa, Danse
Espagnol Clasic Julio Suorez. 12. Tango Maca-
reno Bounaventurainiug. 13. Malaguena Manuel
Danias. Characteristique T. Linau. 15. Finał.

Kostjumy Very Pietrakiwicz wedł. szkiców Augu-
sta A. bo, Picasso, Fromana wykonane w pracow-
niach paryskich przez Valdego Petryniego.

Ilustracja muzyczna: Orkiestra kameralna

Bilety nabywać można wcześniej w kasie Filharm onji

Ogłoszenie.

Sędzia-Komisarz nadzorowanej firmy „Prze-
mysł Welniany Izrael Birenawajg” w Łodzi,
Piotrkowska Nr. 73, podaje do wiadomości, że
zgodnie z § 50 Rozp. Prez. Rzplitej z dnia
23-go grudnia 1927 r. (Dz. Ust. Nr. 3—28) ter-
min ogólnego zgromadzenia wierzycieli powyż-
szej firmy wyznaczony został na dzień 7 lute-
go 1931 r. o godz. 12 w gmachu Sądu Okrę-
gowego w Łodzi, Plac Dąbrowskiego Nr. 5,
pokój Nr. 16.

Udział w ogólnem zgromadzeniu mogą
wziąć wszyscy wierzyciele, wpisani na listę
przez nadzorców sądowych. Porządek dzienny
obejmuje: 1) sprawozdanie nadzorców sądo-
wych, 2) odczytanie propozycji układowych i
dyskusja, 3) głosowanie nad propozycjami
układowymi. Wierzyciele, którzyby nie mogli
przybyć na ogólne zgromadzenie, mogą prze-
słać swe głosy na piśmie, jednakże podpis na
takim piśmie winien być poświadczony urzędowo

Sędzia-Komisarz

Józef Landau

12654

KURSY KOSMETYCZNE

D-ra **MARJI LZWINSONOWEJ** 2549

Cegielniana 8, front I p.

Informacje i zapytania codziennie od 10—8 wiecz.

DŹWIĘKOWE KINO

MIMOZA

KILINSKIEGO 178.

Dziś i dni następnych!

„Niewinny Grzech”

W rolach
głównych: **Colleen Moore i Antonio Moreno**

Nad program: Dodatek Dźwiękowy.

Początek seansów w soboty, niedziele i święta
o g. 3.30, w dni powszednie o g. 5.30, 7.30, 9.15

Następny program:
Tajemnica Lekarza. W rolach głównych
Marja Gorczyńska, Kazimierz-Junosza
Stępowski, Zbyszko Sawan, Ludwik
Solski.

Prenumerata miesięczna „Głosu Porannego” ze wszystkimi do-
datkami wynosi w Łodzi zł. 5.60, za odosłaniem —
30 groszy, z przesyłką pocztową w kraju — zł. 6.50, zagranicą — zł. 10.—

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia za wiersz milimetryowy 1-szalpłowy (strona 5 szpalt): 1-sza strona 1 zł., w tekście 30 gr.
nadesłane po teście 40 gr.; nekrologi do 150 wierszy 30 gr., wyżej — 40 gr. Zwyczojne
(str. 10 szpalt) 12 gr., Drobne 15 gr. za wiersz; najmniejsze ogłoszenie zł. 1.50 gr. Poszukiwanie pracy 10 gr.
za wiersz; najmniejsze zł. 1.20 gr. Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 12 zł. Ogłoszenia zamieszko-
wane ob-
esane są o 50 proc. drożej, firm sążnoscenach o 100 proc. Za ogłoszenia tabelaryczne lub fantaz. dołatk. 50%

Redaktor: **Eugeniusz Kronman**Za wydawnictwo „Prasa”, Wydawnicza sp. z ogr. odp.: **Eugeniusz Kronman.**

W drukarni własnej Piotrkowska 101